Rok kulturalny
2021/2022

Galeria Sztuki im. Jana Tarasina w Kaliszu w sezonie artystycznym 2021/2022

Sezon artystyczny 2021/2022 w Galerii Sztuki im. Jana Tarasina zapamiętamy jako artystyczny montaż działań medytacyjnych, terapeutycznych ale także wyrażających protest WOBEC ZŁA, WOJNY i takich opisów historii, które eliminują osobistą percepcję i naszą nieobecność…

WYSTAWY - od medytacyjnej gry z tradycją malarstwa po rysunki wysłane w kosmos
Niezwykłe spotkanie z artystami Pawłem Althmerem i Arturem Żmijewskim oraz ich twórczością zainaugurowało sezon artystyczny 2021/2022 w Galerii Sztuki im. Jana Tarasina Kaliszu. Wystawa „Polska Szkoła Kolażu" dwóch najbardziej rozpoznawalnych polskich artystów miała miejsce od 6 września do 16 października 2021 roku. W czasie jej trwania, przez dwa tygodnie, obaj artyści byli obecni w galerii, która stała się jednocześnie ich pracownią. Artyści wchodząc w absolutnie doskonałą kolaborację, tworzyli obrazy-kolaże, z których na bieżąco budowali ekspozycję w przestrzeni Galerii. W czasie trwania wystawy w Galerii Pulsar prezentowaliśmy film zrealizowany przez Rafała Żurka dokumentujący działania Pawła Althamera i Artura Żmijewskiego w Kaliszu. Jesienią i zimą 2021 roku kontynuowaliśmy dialog z tradycją malarstwa sztalugowego zapraszając dwóch artystów związanych z Kaliszem do pokazania ich aktualnej twórczości. Janusz Kokot, ze swoimi abstrakcjami inspirowanymi miedzy innymi twórczością amerykańskich artystów dwudziestego wieku, wykonanymi w technice pasteli olejnej, zaprezentował cykle obrazów składające się na wystawę zatytułowaną „Poza horyzont". Ekspozycja miała miejsce od 21 października do 27 listopada 2021 roku. Jak sam artysta napisał była ona „wyrazem jego tęsknoty za przekraczaniem granic i odkrywaniem nieznanego… w sobie samym". Osobom zwiedzającym tę ekspozycję, jako pierwszy prezentował się niezwykle barwny sześcioelementowy poliptyk „HK", który wyeksponowany był w Galerii Pulsar. Natomiast Janusz Lewandowski, na wystawie zatytułowanej „Malarstwo", którą prezentowaliśmy od 9 grudnia 2021 roku do 29 stycznia 2022 roku, zaskoczył znaczną część zwiedzających, wielkoformatowymi płótnami utrzymanymi w nurcie ekspresjonizmu abstrakcyjnego i malarstwa gestu. Żywioł materii malarskiej zdawał się być jedynym tematem prac, które powstały w rytmach słuchanego przez artystę jazzu. Kuratorka wystawy Anna Tabaka zwróciła uwagę także na znakomite szkice artysty, które są ciągłym ponawianiem pracy nad myślą i ręką.

„Portret wielokrotny" Aliny Szapocznikow, artystki która urodziła się w Kaliszu, przybliżyliśmy naszej publiczności podczas wystawy multimedialnej przygotowanej w ramach projektu WOBEC ZŁA wpisującego się w program wydarzeń obchodów 82. rocznicy pierwszych deportacji kaliskich Żydów. Na wystawie „Portret wielokrotny" zaprezentowaliśmy, po raz pierwszy, film dokumentujący „Wystawę retrospektywną" Aliny Szapocznikow, której kuratorką była Anda Rottenberg i która miała miejsce w Zachęcie – Narodowej Galerii Sztuki w Warszawie w 1998 roku. Pokazywany w Galerii film został przygotowany specjalnie na kaliską wystawę przez Różę Fabjanowską i Sławomira Malcharka. Pokazaliśmy również reprodukcje poliestrowej rzeźby „Kroczące usta" z 1966 roku oraz cykl monotypii z lat 1960 – 1961. Zobaczyć można było również dwa filmy promujące twórczość i osobę Aliny Szapocznikow. Pierwszy to zrealizowany przez dr Mor Presiado dokument przybliżający postać artystki, który prezentowaliśmy w oryginalnej hebrajskiej wersji językowej. Jest on częścią projektu Massive Open Online Course (MOOC): „Fixing the World: Feminist Art and Jewish Identity", który opowiada historię żydowskich artystów, ich walkę o równość i sprawiedliwość w świecie sztuki i poza nim. Drugi to „Piękna Polin" z 2018 roku. Film ten powstał pod opieką pani Izabeli Galuby-Bryi a autorami jego są: Ola Gadzinowska, Ewelina Wojtynka, Hubert Pietrasiak i Dorota Kowalska. Dokument ten zdobył nagrodę na konkursie zorganizowanym przez międzynarodową fundację „Centropa", zajmującą się edukacją i pamięcią o Holokauście. Dopełnienie prezentacji „Portret wielokrotny" stanowiły katalogi z wystaw Aliny Szapocznikow m.in. w Muzeum MOMA w Nowym Jorku, w Zachęcie –

Narodowej Galerii Sztuki w Warszawie, w IRSA Fine Art. „HOTEL DE SAKE" w Warszawie oraz z Muzeum Śląskiego w Katowicach.
Wiosna 2022 roku była czasem prezentacji wystaw, których realizacja stanowiła nagrody w dwóch konkursach. Od 10 lutego do 31 marca swoje prace wideo pokazywał artysta Dominik Ritszel, laureat nagrody w Międzynarodowym Konkursie na Eksperyment w Sztukach Wizualnych – Próba 4. Kuratorem wystawy zatytułowanej „Lokaut" był Stach Szabłowski. Natomiast do zaaranżowania i wykonania elementów architektonicznych tej ekspozycji Dominik Ritszel zaprosił Bartka Buczka. Artystę, który w czasie trwania „Lokautu" zaprezentował swoje „twórcze działania" w naszej Galerii Pulsar, gdzie miała miejsce wystawa „Problem techniczny", której był bohaterem i autorem. Wystawa „Have a nice cry!" duetu artystyczno-kuratorskiego Ewa Mrozikiewicz i Bartosz Zimniak, którą otworzyliśmy 8 kwietnia, była realizacją zwycięskiego projektu zgłoszonego na 5. edycję „Konkursu dla kuratorów" w 2021 roku. Centrum ekspozycji stanowiła przytulna przestrzeń stylizowana na gabinet terapeutyczny, która służyć miała wyciszeniu i odpoczynkowi. Przesłanie projektu podkreślało kluczowe znaczenie terapii psychologicznej, dbania o siebie i rozwoju więzi międzyludzkich, dlatego kojący charakter wystawy podkreślał wszechobecny kolor niebieski, według naukowców posiadający właściwości stabilizujące układ nerwowy. Prezentowane na wystawie prace: rysunki autorstwa Ewy Mrozikiewicz i instalacje: „Fala" oraz „Nadmierność" stworzone przez Bartosza Zimniaka, dotykały tematu równowagi psychicznej, uzależnień, śnienia i podświadomości oraz krytyki kapitalizmu. Całości prezentacji dopełniała obecna w formie suszonych kwiatów, a także jako napar z nich, niebieska klitoria ternateńska, roślina której właściwości kojące i relaksacyjne można było poznać m.in. na wernisażu i oprowadzaniach kuratorskich.

Od początku kwietnia do połowy czerwca 2022 r. w Galerii Pulsar prezentowaliśmy twórczość dwóch artystów związanych z Gdańskiem. Fotograf Dominik zaprezentował w Kaliszu cykl zdjęć, pt. „do not talk to me", które wykonał w czasie pandemii w Licheniu, bazylice oraz w domu pielgrzyma w czasie 3 sesji fotograficznych. W czwartek 14 kwietnia 2022 roku, Dominik Kulaszewicz przeprowadził także warsztaty fotograficzne zatytułowane „Magia miejsca".
W kwietniu gościem kaliskiej Galerii był Mariusz Waras, artysta znany głównie z projektu "m-city", w ramach którego stworzył kilkaset wielkoformatowych instalacji w przestrzeni publicznej i galeryjnej. Prezentacja w Galerii Sztuki im. Jana Tarasina w Kaliszu była komentarzem artysty do sytuacji związanej z wojną w Ukrainie i nosiła tytuł „No-Flight Zone". Cykl 7 prac, prezentowanych w przestrzeni naszego miasta, w ramach projektu „Postój ze Sztuką" przedstawiał proces burzenia i odbudowywania budynków mieszkalnych w Ukrainie natomiast w Galerii Pulsar artysta stworzył przejmujący mural o niszczeniu cywilnych budynków przez naloty bombowe. Wystawy „Have a nice cry!" Ewy Mrozikiwicz i Bartosza Zimniaka oraz „No-Flight Zone" Mariusza Warasa zostały wpisana w program 62. Kaliskich Spotkań Teatralnych, jako wydarzenia towarzyszące Festiwalowi.

Tradycyjnie uroczystym wernisażem w Dniu Dziecka, czyli 1 czerwca 2021 r. rozpoczęła się prezentacja wystawy 37.Konkursu Plastycznego Świat Dziecka. Na konkurs wpłynęło 596 prac. Jury w składzie: Anna Tabaka, Joanna Dudek, Janusz Lewandowski i Adrian Kempa, nagrodziło 15 autorów i wyróżniło 67 prac. Wystawa była eksponowana do 15 czerwca.
Sezon artystyczny 2021/2022, zakończyliśmy wystawą „Story ON/OFF" Roberta Kuśmirowskiego, performera, autora instalacji, obiektów, fotografii i rysunków nazywanego przez krytyków sztuki "geniuszem atrapy", "genialnym imitatorem", "fałszerzem i manipulatorem rzeczywistości". Większość jego prac oparta jest na rekonstrukcji i kopiowaniu starych przedmiotów, dokumentów, fotografii, oraz tworzeniu ich łudząco podobnych imitacji. W ten sposób Kuśmirowski odwołuje się do pamięci, historii i nostalgii, jaka towarzyszy kulturze wizualnej z odległej i nieco bliższej przeszłości powoli znikającej pod kolejnymi warstwami. Dla artysty *historia* to zawsze prywatna opowieść, która rozpada się na pojedyncze dokumenty, *ukazujące związek między dokumentem a historią, fotografią a pamięcią, przestrzenią a osobą. Historia i jej zapisy są także tak naprawdę*

jednym wielkim zafałszowaniem tego, co dla nas niewygodne i na dane czasy niepoprawne politycznie. To również megalomański triumf jednostki i jej sporej niewiedzy z dbałością o własne priorytety, przemycane bzdety w oparach egoistycznego zapieczenia i nutce bezkarności. Całość kaliskiej prezentacji stanowiła odpowiedź na przemyślenia artysty zawarte w tekście przewodnim do wystawy, o historii jako nauce oraz formie dokumentowania tego co się wydarzyło „podczas naszej nieobecności". Prezentacja „Story ON/OFF" była dostępna dla zwiedzających od 30 czerwca do 20 sierpnia 2022 roku.

W tym samym czasie, w Galerii Pulsar, zaprezentowaliśmy kameralną wystawę „ Memorabilia- Jan Tarasin" Na ekspozycji znalazły się pamiątki rodzinne artysty związane z Kaliszem jak choćby fotografie portretowe rodziców Katarzyny D'Andre i Jana Tarasina oraz portret pradziada Victora D'Andre, który budował kolej transsyberyjską i jako inżynier przybył do Kalisza w XIX wieku. Obok serigrafii Jana Tarasina „Plaża" można było zobaczyć także fotografię z 1933 roku kiedy radosny Janek wraz z siostrą Hanią pozują na słonecznym piasku plaży. Nie zabrakło wakacyjnych rodzinnych fotografii ze Szczawnicy i pamiątek z wyprawy Jana Tarasina do Chin. Szkicom i rysunkom artysty, na których widać drogę do abstrakcyjnego zapisu rzeczywistości, prowokacyjnie towarzyszyły książki „Przygody Robinsona Cruzoe" i reprodukcje prac Rembrandta, o wadze których wspomina sam artysta w odnalezionej „Autobiografii" i w filmie brata Tomasza Tarasina „Jan Tarasin – Podróż sentymentalna" z 1998 roku. Skromna, archiwalna prezentacja artefaktów związanych z Janem Tarasinem wpisała się w potrzebę gry z historią i uobecnianiem tego, co niepowtarzalne i osobiste.

W przestrzeni Zielonej Strefy Galerii przez całe lato prezentowaliśmy wystawę podsumowującą ostatni sezon działalności Laboratorium Sztuki, naszych cyklicznych warsztatów, które odbywały się od października 2021 roku do końca maja 2022 roku. Zajęcia przeprowadzano w pięciu grupach wiekowych: 6-8 lat, 9 -12 lat, 13 -18 lat, Młodzież i Dorośli oraz w grupie 40+. Koordynatorką Laboratorium Sztuki była edukatorka Ewa Kopeć. Zajęcia w najstarszej grupie prowadziła Natalia Czarcińska.

Wszystkie wystawy, które zaproponowaliśmy naszej widowni w sezonie artystycznym 2021/22 zgromadziły publiczność w liczbie ponad dwóch i pół tysiąca osób.

POSTÓJ ZE SZTUKĄ – Pomnażanie dobra to wciąż wyzwanie

W minionym sezonie artystycznym, w ramach projektu „Postój ze Sztuką" zobaczyć można było kolaże autorstwa Pawła Althamera i Artura Żmijewskiego stanowiące część wystawy „Polska Szkoła Kolażu", która prezentowana była w Galerii od 6 września do 16 października 2021 r. Pracę Pawła Althamera „Pomnażający dobro" zaprezentowaliśmy na przystankach na przełomie roku 2021 i 2022, jako część wydarzenia „Wobec zła". Poprzedziła ją prezentacja cyklu „Message" Janusza Kokota, a następna po niej była prezentacja kadrów z pracy wideo „Studium postaci" Dominika Ritszela. Następnie pokazaliśmy cykl fotografii Dominika Kulaszewicza zatytułowany „do not talk to me", po nim - portrety „sędziów niezłomnych" autorstwa Piotra Wójcika pochodzące z projektu zatytułowanego „Sprawiedliwość". Przejmujące „No-Flight Zone" Mariusza Warasa, którego mural pojawił się na ścianie w Galerii, towarzyszyło przechodniom w maju i w czerwcu. Natomiast od 30 czerwca do 26 sierpnia 2022 roku, prezentowaliśmy fotorealistyczne kolaże autorstwa Kobasa Laksy „Budynków miejskich życie po życiu". Prezentowane w Kaliszu prace Laksy, pierwotnie składały się na wystawę „Hotel Polonia. Budynków życie po życiu", zrealizowaną w Pawilonie Polskim w Wenecji, która została nagrodzona Złotym Lwem na Biennale Architektury w 2008 roku. Prezentacje artystyczne w ramach cyklu „Postój ze Sztuką" w sezonie artystycznym 2021/2022 otwierały i zamykały fotografie autorstwa laureatów dwóch edycji konkursu „Prosna-pozwólmy rzece płynąć" i były propozycją Galerii wpisującą się w obchody Święta Rzeki Prosny, które przypada pod koniec sierpnia.

KINO NA SZTUKI – feminizm, neokolonializm i projektowanie miast

Jednym z przejawów działalności poza wystawienniczej w Galerii Sztuki im. Jana Tarasina w Kaliszu, jest cieszący się niesłabnącą popularnością cykl Kino (na) Sztuki, w ramach którego prezentowane są filmy o aktualnej tematyce, które zawsze pozostawiają publiczność z wieloma trudnymi, jednak niezmiennie ważnym, pytaniami. W zakończonym właśnie sezonie artystycznym 2021/2022 pokazaliśmy 2 grudnia 2021 r., w ramach wydarzenia „Wobec zła", film w reżyserii Petry Epperleina i Michaela Tuckera zatytułowany „Mit Hitlera". Natomiast w czasie letniej odsłony Kina (na) Sztuki, w lipcu i w sierpniu 2022, zaprezentowaliśmy: 21 lipca francuski film „Kobieta" („Woman") wyreżyserowany przez Yanna Arthusa-Bertrandta i Anastasię Mikovą, 28 lipca, belgijskie „Nasze białe muzeum" („White Cube") w reżyserii Renzo Martensa, 18 sierpnia kanadyjskie „Marzycielki miast" („City Dreamers") autorstwa Josepha Hillela i jako ostatni, film niemieckiej produkcji, pt.„Skąd przybywamy" („Who We Were"), którego reżyserem jest Marc Bauder. Wszystkie seanse prezentowane w ramach tej edycji Kina (na) Sztuki zgromadziły publiczność w liczbie 152 osób. Mecenasem letniej odsłony tej inicjatywy był kaliski oddział ERGO HESTII.

WYDARZENIA, NIE TYLKO PERFORMATYWNE

URODZINY GALERII

Ubiegłoroczna edycja Europejskich Dni Dziedzictwa miała swoją wyjątkową odsłonę i w przestrzeni Galerii Sztuki im. Jana Tarasina przybrała formę obchodów urodzin naszego patrona. Przebiegała pod hasłem przewodnim „Smaki Dziedzictwa". W związku z tym, w sobotę 11 września 2021 r., zaproponowaliśmy naszym gościom wydarzenia umożliwiające doznania, na które składać się miały „smaki" muzyczne, plastyczne, literackie, ale oczywiście także te związane bezpośrednio z kulturą wspólnego stołu. Pojawiły się zatem tort i wypieki wytwarzane przez lokalnych cukierników, co było naszą propozycją dla ciała. Dla ducha zaproponowaliśmy Hyde Park pt. „Smaki sztuki" czyli otwarte spotkanie, na którym każdy chętny w ciągu 5 minut mógł zaprezentować przyniesione przez siebie dzieło sztuki lub jego reprodukcję. Kolejną propozycją tego dnia, były warsztaty z sitodruku zatytułowane „Alfabet sztuki", podczas których każdy uczestnik mógł nadrukować grafikę inspirowaną twórczością Jana Tarasina na koszulkę, lnianą torbę lub inną tkaninę wykorzystując metodę sitodruku. Wieczorem sprawdzaliśmy, jak smakuje „Happy End" i zaproponowaliśmy przegląd katalogów oraz płyt cd, które powstały w naszej Galerii w okresie ostatnich dwóch lat i towarzyszyły naszym wystawom oraz wydarzeniom. Po raz pierwszy zaprezentowaliśmy audiobook pt. „Ciemność i pleśń" według opowiadania Stanisława Lema w aranżacji Łukasza Glapki i Wojciecha Masacza, a także przypomnieliśmy zapis koncertu Tomka Wolffa „Happy End". Akcentem zamykającym nasze świętowanie był nocny WINYL HYDE PARK – „Smaki muzyki", podczas którego zaprosiliśmy właścicieli ciekawych kolekcji płyt winylowych, aby podzielili się swoją pasją.

KONCERT BNNT

Duet BNNT, który tworzą Daniel Szwed i Konrad Smoleński, istnieje już ponad 10 lat. Ich działalność rozciąga się szeroko pomiędzy wizualnością a dźwiękiem. Koncert performatywny BNNT, zatytułowany „Middle West", promował 3 płytę poświęconą problemom migracji w Europie i nierównościom społecznym. Wydarzenie to odbyło się 24 września 2021 w gościnnych wnętrzach kaliskiego Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu, przy ul. Łaziennej i towarzyszyło 61. Kaliskim Spotkaniom Teatralnym.

„WOBEC ZŁA”

W dniach od 1 do 3 grudnia 2021 roku Galeria Sztuki im. Jana Tarasina zorganizowała dla swoich widzów specjalne wydarzenia, pod wspólnym hasłem „Wobec zła”, które towarzyszyły obchodom 82. rocznicy pierwszych deportacji kaliskich Żydów. Trzydniowy cykl wystaw, dyskusji, pokazów filmowych i prezentacji wydawnictw Galerii, stanowił odpowiedź na wydarzenia, które miały miejsce 11 listopada 2021 r. na kaliskim rynku. Wierzymy, że dyskusja na temat różnic kulturowych, wzajemnego przenikania się kodów kultury w polu sztuki ma głęboki sens, wartość poznawczą oraz artystyczną i może stanowić szeroko rozumiane forum dialogu. W tych dniach zaprezentowaliśmy w Galerii multimedialną wystawę pt. „Portret wielokrotny” o twórczości Aliny Szapocznikow oraz pracę o Zagładzie autorstwa Pawła Althamera i Artura Żmijewskiego, powstałą w Kaliszu w czasie wystawy „Polska Szkoła Kolażu”. Na kaliskich przystankach autobusowych w ramach „Postoju ze Sztuką” zaproponowaliśmy rysunek „Pomnażającego dobro” Pawła Althamera. Zaprosiliśmy także naszych gości na trzy wyjątkowe spotkania.
W środę 1 grudnia o godz. 18.00, odbyła się rozmowa i dyskusja o Alinie Szapocznikow, którą poprowadziła Małgorzata Paszylka-Glaza, historyczka sztuki, kierująca Działem Kolekcji Sztuki Nowoczesnej Muzeum Narodowego w Gdańsku. W czwartek 2 grudnia o godzinie 18.30, w ramach cyklu „Kino na Sztuki”, zaprosiliśmy na projekcję filmu pt. „Mit Hitlera”. Obraz ten jest prowokacyjnym śledztwem na temat fascynacji naszej kultury Hitlerem i nazizmem. Jego oś stanowi książka Sebastiana Haffnera „The Meaning of Hitler” z 1978 roku. Po filmie zaproponowaliśmy dyskusję na temat społecznych lęków przed autorytaryzmem i faszyzmem, którą poprowadził prof. Szymon Wróbel (UW Artes Liberales, IFiS PAN). Natomiast w piątek 3 grudnia o godzinie 18.00 Galeria zaprosiła na spotkanie pt. „Forum dialogu” z udziałem Zofii Waślickiej-Żmijewskiej, która m.in. jest trenerką Fundacji Forum Dialogu, oraz edukatorką Muzeum Polin. Podczas tego panelu dyskutowaliśmy o dobrych praktykach edukacyjnych istotnych dla polsko-żydowskiego dziedzictwa kulturowego.

NOC MUZEÓW

Galeria Sztuki im. Jana Tarasina w Kaliszu w ramach tegorocznej edycji Nocy Muzeów otworzyła swoje drzwi w sobotę 14 maja 2022 r. w godzinach od 18.00 do 24.00. Zaproponowaliśmy naszym gościom spotkanie z Mariuszem Warasem i Jerzym Bohdanem Szumczykiem, którzy zaprosili nas do dyskusji na temat sztuki w przestrzeni miasta. Opowiedzieli też o działalności gdańskiego kolektywu POGODA, którego obaj są współzałożycielami. Tego dnia miało miejsce otwarcie wystawy „No-Flight Zone” Mariusza Warasa. Wieczór w Galerii rozpoczął się od oprowadzania kuratorskiego z Ewą Mrozikiewicz po wystawie „Have a nice cry!”. Wydarzenia w ramach tegorocznej edycji Nocy Muzeów zgromadziły bardzo liczną publiczność.

SPACERY MEDYTACYJNE PO KALISKIM PARKU

W sobotę 16 lipca 2022 roku zaprosiliśmy na wyjątkowe wydarzenie. W tym dniu odbyły się dwa, a każdy trwał dwie godziny, spacery medytacyjne po kaliskim parku. Poprowadziła je Iza Kaszyńska – kulturoznawczyni, kuratorka, animatorka, która zajmuje się badaniem i rozwijaniem pomysłów na ekologiczną, wrażliwą instytucję, tworzeniem scenariuszy na przyszłość obejmujących sposoby działania instytucji kultury i sztuki w czasach kryzysu klimatycznego. Spacery z panią Izą były propozycją skierowaną do młodzieży od 16 roku życia i dla dorosłych, która spotkała się z dużym zainteresowaniem i zadowoleniem uczestników.

EDUKACJA ARTYSTYCZNA I WARSZTATY

LABORATORIUM SZTUKI

Ostatnia edycja LABORATORIUM SZTUKI - naszego stałego projektu edukacyjnego, miała miejsce od października 2021 do końca maja 2022. W środę, 1 czerwca odbyło się uroczyste podsumowanie działań artystycznych i warsztaty z animacji non-camera przeprowadzone przez duet artystyczny kinoMANUAL, który tworzą Aga Jarząb i Maciej Bączyk. Tegoroczna edycja LABORATORUM SZTUKI opierała się na cyklicznych warsztatach, twórczych wyzwaniach i działaniach edukacyjnych. Zajęcia prowadzono w oparciu o autorskie, interdyscyplinarne programy w przyjaznej i kameralnej atmosferze. Podczas cotygodniowych spotkań uczestnicy warsztatów wspólnie tworzyli oraz zastanawiali się w jaki sposób ich działania mogą wpłynąć na otaczającą rzeczywistość. Poznawali tajniki sztuki współczesnej i nie tylko. W tym roku utworzonych zostało pięć grup wiekowych: GRUPA 8-10 lat (wtorek godz. 16:30-18:00), GRUPA 9-12 lat (wtorek godz.18:00 - 19:30), GRUPA 13-15 lat (poniedziałek godz. 16:30 - 18:00), GRUPA Młodzież i dorośli (poniedziałek 18:00 - 19:30) oraz GRUPA Dorośli 40+ (czwartek 18:00–19:30). W czterech pierwszych grupach zajęcia prowadziła Ewa Kopeć, natomiast w GRUPIE Dorośli 40 +, Natalia Czarcińska. Od 1 czerwca do końca wakacji można było oglądać wystawę podsumowującą działania LABORATORIUM SZTUKI w ostatnim sezonie, którą prezentowaliśmy w Zielonej Strefie Galerii.

„WTORKI W TARASINIE”

W mijającym sezonie kulturalnym reaktywowaliśmy naszą akcję edukacyjną „Wtorki w Tarasinie”. W czasie prezentacji wystaw, w każdy wtorek między godziną 14.00 a 16.00 zachęcaliśmy uczniów szkół ponadpodstawowych do odwiedzania Galerii Sztuki im. Jana Tarasina w Kaliszu i spędzenia czasu w naszej instytucji. Nasi goście mogli dowiedzieć się wszystkiego o artystach i bieżących wystawach, zapytać jak produkuje się wystawę, jak powstają nasze wydawnictwa i jak nagrywamy wernisaże. Wizyta w Galerii dawała także możliwość dostępu do branżowej prasy: MAGAZYNU SZUM i NOTESU NA 6 TYGODNI oraz setek książek i katalogów o sztuce, które mamy w swojej bibliotece.

„DAJ PLAMĘ!”

„Daj Plamę!”, to cykl sobotnich warsztatów rodzinnych. W tym roku zaprosiliśmy na wspólne pasjonujące przygody plastyczne dzieci i młodzież z Polski i z Ukarany, w wieku od 10 do 13 lat, wraz z opiekunami. Warsztaty były bezpłatne i odbyły się w Galerii Sztuki im. Jana Tarasina w Kaliszu, w soboty: 11 maja, 4 czerwca i 11 czerwca 2022 roku. Uczestniczyło w nich 8 rodzin: 4 polskie i 4 ukraińskie. Mecenasem tegorocznej edycji projektu „Daj Plamę!” był ALIOR BANK.

ZIELONA STREFA

W drugiej połowie lipca 2022 r., przeprowadzone zostały warsztaty artystyczne „Zielona Strefa - Podaj Dalej 22” adresowane do utalentowanych dzieci w wieku od 10 do 13 lat. Uczestnicy zajęć, przez 5 dni podejmowali fascynujące artystyczne wyzwania, realizując pomysły edukatorek: Bogusławy Krassowskiej-Kowalczyk oraz Ewy Kopeć, a także artysty Michała Mąki. Tematem wiodącym w tym roku stał się Kalisz z jego tajemniczymi zaułkami, urokliwymi uliczkami, malowniczymi bramami i kamienicami. Odbyła się też jednodniowa wycieczka do Gołuchowa, gdzie EKO-lekcje poprowadzili edukatorzy z Ośrodka Kultury Leśnej. Natomiast warsztaty z Michałem Mąką, które były wprowadzeniem do estetyki „glitch artu” oraz „graffuturismu” zakończyły się przemalowaniem galeryjnej ławki. Za pomocą szablonów i farb w sprejach, umieszczono na niej „cytaty graficzne” z obrazów Jana Tarasina.

„MARZENIA MAMY”

W Zielonej Strefie Galerii Sztuki im. Jana Tarasina stworzyliśmy przyjazne miejsce dla dzieci z Ukrainy. Przez dwa miesiące trwały warsztaty МАМИНІ МРІЇ / Marzenia Mamy, podczas których realizowaliśmy program artystyczno-terapeutyczny, pracując z doświadczonymi trenerami i artystami. Program dedykowany był dzieciom uchodźców ukraińskich oraz ich mamom i opiekunom. Jego celem było wspieranie dzieci i rodzin w procesie adaptacyjnym w nowej i trudnej dla nich sytuacji, budowanie wiary w siebie, wspieranie emocjonalne i rozwój twórczy. Program przeznaczony był dla dzieci w wieku 10-13 lat i powstał dzięki współpracy Fundacji Integralia oraz Ergo Hestii z artystami i terapeutami. Program obejmował działania twórcze i rozmowę edukacyjną, naukę podstawowych słów i zwrotów w języku polskim, zabawy ruchowe oraz muzyczne. Podczas pobytu w galeryjnej świetlicy dzieci były pod stałą opieką animatorek: Natalii Czarcińskej i Agnieszki Godszling, tłumaczek: Yunny Honchar i Anastasii Dzhury oraz psycholożki Olghii Pankrushevej. Pomiędzy blokami warsztatowymi dzieci miały przerwy na posiłek. Udział w zajęciach był bezpłatny. Uczestnicy warsztatów, pod okiem doświadczonych edukatorek rozwijali swoje talenty. Obcowanie ze sztuką oraz aktywne tworzenie dzieł sztuki pozwoliło wyrazić uczucia, emocje, potrzeby i lęki. Był to doskonały sposób, by poprzez zabawę dzieci mogły lepiej poznać siebie, więcej zrozumieć, a także zrelaksować się i wyciszyć.

KONKURSY

KONKURS DLA KURATORÓW 6

W Galerii Sztuki im. Jana Tarasina w Kaliszu, 16 marca 2022 roku, rozpoczął się nabór zgłoszeń do 6. edycji „Konkursu dla kuratorów”. Na projekty wystaw indywidualnych lub zbiorowych, prezentujących najistotniejsze zjawiska wpisujące się w aktualne tendencje polskiej sztuki współczesnej, czekaliśmy do 31 maja. W konkursie mogli wziąć udział zarówno kuratorzy indywidualni, jak i zespoły kuratorskie. Nagrodą w konkursie jest realizacja wystawy i honorarium autorskie. W regulaminowym czasie naboru konkursowego wpłynęło 9 propozycji wystaw. Rada Artystyczno-Programowa Galerii, na posiedzeniu w dniu 19 lipca 2022 roku, po zapoznaniu się z 9 projektami nadesłanymi na szóstą edycję „Konkursu dla kuratorów”, zarekomendowała do realizacji projekt pt. „Schron”– kuratorki Natalii Cieślak i współautora koncepcji Adriana Kolerskiego. Jako projekt rezerwowy do realizacji, jury konkursu wskazało propozycję: „Świetliste bartery, wilgotne koalicje” – kuratorki Zofii Małysa-Janczy. Realizacja zwycięskiej wystawy będzie miała miejsce w 2023 roku.

37. KONKURS PLASTYCZNY ŚWIAT DZIECKA

W czwartek 31 marca 2022 roku Galeria Sztuki im. Jana Tarasina w Kaliszu już po raz 37. zaprosiła dzieci i młodzież w wieku od 5 do 16 lat do udziału w kolejnej edycji Konkursu Plastycznego Świat Dziecka. Prace zgłaszać można było w czterech grupach wiekowych: I grupa: 5-7 lat, II grupa: 8-10 lat, III grupa: 11-13 lat oraz IV grupa: 14-16 lat. Tematyka była dowolna a każdy uczestnik mógł nadesłać tylko jedną pracę. Zgłoszenia przyjmowaliśmy do 5 maja. Na tegoroczną edycję konkursu wpłynęło 596 prac. Komisja konkursowa w składzie: Anna Tabaka – historyczka sztuki, kierowniczka Działu Historycznego Muzeum Okręgowego Ziemi Kaliskiej, Joanna Dudek – dyrektorka Galerii Sztuki im. Jana Tarasina, Janusz Lewandowski – artysta malarz i opiekun pracowni plastycznej w MDK w Kaliszu, Adrian Kempa – artysta wizualny, po obejrzeniu wszystkich nadesłanych prac postanowiła przyznać 15 nagród i 67 wyróżnień. Uroczyste wręczenie nagród miało miejsce podczas wernisażu, 1 czerwca 2022 r. o godz. 12.00. Tegoroczna wystawa pokonkursowa eksponowana była w Galerii Sztuki im. Jana Tarasina od 1 do 15 czerwca 2022 r. Do wystawy został wydany katalog, zawierający reprodukcje nagrodzonych prac i spis wyróżnionych. Kuratorką konkursu i wystawy pokonkursowej była Ewa Cierniak.

KONKURS FOTOGRAFICZNY „PROSNA – POZWÓLMY RZECE PŁYNĄĆ'22"

Konkurs ogłoszony został 20 czerwca 2022 roku. Zgłoszenia przyjmowaliśmy do 30 lipca w mediach społecznościowych Galerii. Spośród 24 nadesłanych prac nasz gość i juror Maciej Garbowicz, wybrał najciekawszą - autorstwa Marcina Papuzińskiego – uzasadniając swoją decyzję: „Fotografia w śmiały sposób sprowadza nas do innej, „kaczej" perspektywy co w połączeniu z zimową atmosferą parkowego odcinka rzeki i niekonwencjonalnym kadrowaniem decyduje o atrakcyjności zdjęcia". Zwycięską fotografię, podobnie jak sześć wyróżnionych zdjęć prezentowaliśmy w przestrzeni publicznej Kalisza w ramach projektu „Postój ze Sztuką", w witrynach przystanków autobusowych. Wystawa odbywała się w czasie obchodów Święta Rzeki Prosny, od 26 sierpnia do 5 września 2022. Nagrodę główną w konkursie stanowił aparat fotograficzny INSTAX mini 40, który zgodnie z życzeniem jej zdobywcy, przekazany został na cel charytatywny.

AKCJA PROMOCYJNA „PASZPORT DO KULTURY"

Galeria Sztuki im. Jana Tarasina w Kaliszu każdego roku kalendarzowego zaprasza wszystkich, którzy nas odwiedzają do „wyrobienia" sobie dokumentu, który nazywamy PASZPORTEM DO KULTURY. Każda osoba posiadająca taki „paszport" może zbierać w nim pieczątki, podczas uczestniczenia w wydarzeniach w Galerii i następnie wziąć udział w losowaniu nagród, które odbywa się w grudniu każdego roku. W 2021 roku wydaliśmy 51 „dokumentów", spośród których do losowania nagród zgłoszono 13. Podczas losowania, które miało miejsce 13 grudnia 2021 r., wyłoniono zdobywców 3 nagród głównych oraz 3 wyróżnień. W 2022 roku, do końca sierpnia zostały wydane 52 „paszporty".

WYDAWNICTWA

Do wystawy „Polska Szkoła Kolażu" Pawła Althamera i Artura Żmijewskiego Galeria Sztuki im. Jana Tarasina wydała katalog z reprodukcjami prac stworzonych podczas pobytu artystów w Kaliszu. Przy okazji prezentacji „Malarstwa" Janusza Lewandowskiego zreprodukowaliśmy szkice artysty i wydaliśmy je w formie notatnika. Wystawy „Lokaut" Dominika Ritszela i „Problem techniczny" Bartka Buczka zostały udokumentowane w postaci artbooka, wspólnego dla obu prezentacji.

PLANY NA NOWY SEZON / 45 LAT GALERII

Dla Galerii Sztuki im. Jana Tarasina w Kaliszu rok 2022 jest rokiem obchodów jubileuszu 45-lecia istnienia tej instytucji. Powstała ona w 1977 roku jako Biuro Wystaw Artystycznych, a od 2010 roku nosi obecną nazwę i patronuje jej artysta Jan Tarasin. Jedną z form uczczenia jubileuszu Galerii będzie rzeźba, do której stworzenia zaprosiliśmy artystów Pawła Althamera oraz Artura Żmijewskiego, i która zostanie wyeksponowana w przestrzeni Kalisza, jako dar Galerii. W lipcu 2022 roku przez kilka dni, Artyści przebywali w naszym mieście i rozpoczęli prace nad tym wspólnym projektem. Przedsięwzięcie to odbywa się przy wsparciu Krystiana Kinastowskiego – Prezydenta Kalisza oraz Wydziału Kultury i Sztuki, Sportu i Turystyki, a także przy ogromnym zaangażowaniu panów Marka Antczaka i Marcina Antczaka, prezesów FB Antczak, którzy udzielili gościny artystom w siedzibie swojej firmy. Podczas lipcowego pobytu Artystów w naszym mięście odbyły się pierwsze spotkania i rozmowy o koncepcji rzeźby. Przed nami kolejne miesiące wspólnej pracy artystów i efekt, który zaprezentujemy pod koniec 2022 roku.
Jubileusz Galerii uczciliśmy również podczas tegorocznej edycji Europejskich Dni Dziedzictwa zatytułowanych „Połączeni dziedzictwem". Zaprezentowaliśmy nasze wydawnictwa, szczególnie te, które powstały w ostatnim roku. Swoją premierę miały jubileuszowe gadżety, do których zakupu zachęcaliśmy. Natomiast na warsztatach z sitodruku, które prowadziła edukatorka Ewa Kopeć

można było własnoręcznie nadrukować sobie na koszulce, lnianej torbie lub innej tkaninie, grafikę inspirowaną twórczością Jana Tarasina. Liczną publiczność częstowaliśmy słodkościami i rozgrzewającymi napojami. Audiowizualną atrakcją wieczoru, zaprezentowaną o godzinie 21.00, był performans duetu artystycznego kinoMANUAL, który tworzą wrocławianie Aga Jarząb i Maciej Bączyk. Na urodzinach Tarasina można było zobaczyć dziesiątą, jubileuszową odsłonę projektu „Pocket Cinema", czyli projekcję, której źródłem są analogowe rzutniki slajdów i która używa światła jako głównego medium. W sobotę 17 września przybrała ona formę szczególną, inspirowaną bezpośrednio twórczością patrona galerii. Widowisko „Pocket Cinema ? 10" poprzedził występ Kino Trupy czyli kolektywu artystycznego związanego z Kaliszem, założonego przez Martę Kościańską, Łukasza Glapkę, Łukasza Jaskółę i Sebastiana Jochana. Kino Trupa udźwiękowiło w klimacie absurdu, opierając się na improwizacji, niemy film „Charlie bokserem 8 min na 8 mm". Artyści użyli w tym celu zarówno instrumentów analogowych, jak i cyfrowych, wokali oraz spreparowanych przedmiotów. Odwiedzający galerię mogli zobaczyć aktualną wystawę, czyli „Rhizopolis" autorstwa Joanny Rajkowskiej i Andrew Dixona.
Wystawy, które przygotowujemy i na które zaprosimy w nowym sezonie artystycznym 2022/23 to m.in.: „Rhizopolis" autorstwa Joanny Rajkowskiej i Andrew Dixona, która zainauguruje ten sezon. Przełom roku 2022 i 2023 będzie należał do warszawskiego artysty malarza, członka słynnej GRUPPY, Marka Sobczyka, którego prace pokażemy na wystawie „Malarstwo bez metafory/ metafora bez malarstwa". Pod koniec roku 2022 ogłosimy nabór na czwartą już edycję „A-Kumulacji, Kaliskiego Biennale Sztuki". Wystawa pokonkursowa będzie jedną z naszych propozycji w roku 2023.
Opracowanie: Anna Wolff, Joanna Dudek

Ośrodek Kultury Plastycznej „Wieża Ciśnień” im. B. Jareckiego/Akcelerator Kultury

Jak każdy sezon kulturalny również ten miniony dla OKP Wieża Ciśnień i Akceleratora Kultury obfitował w wiele znakomitych wystaw znanych w całej Polsce artystów, niezapomniane koncerty (m.in. z cyklu „Ciśnienie na muzykę”), wydarzenia teatralne oraz nowe projekty jak np. „Granie wspólne” czy wspólne słuchanie płyt winylowych, czyli „Słuchowisko”. Jednak najbardziej dumni jesteśmy z organizacji wydarzenia „W obiektywie. Spotkania istotne. Edycja pierwsza”.
Wieża Ciśnień

Wystawiennictwo

Sezon kulturalny 2021/2022 zainaugurowaliśmy wystawą Stasysa Eidrigieviciusa – grafika, ilustratora, scenografa i performera. Podczas wernisażu odbyło się także spotkanie z autorem, które poprowadził Zdzisław Schubert, prywatnie przyjaciel artysty i znawca jego twórczości. Ekspozycja „Życie jako teatr” składała się 30 plakatów teatralnych Eidrigevičiusa przygotowanych dla teatrów polskich i zagranicznych. Była to kolejna wystawa, przygotowana przez Wieżę Ciśnień jako impreza towarzysząca Kaliskim Spotkaniom Teatralnym. Patronat medialny nad wydarzeniem objęli: TVP Kultura, TVP3 Poznań i Radio Poznań.
Kolejną wystawą, która żadnego z widzów nie pozostawiła obojętnym to „Herbarium” Łukasza Surowca oraz spotkanie z artystą. Na pierwszy rzut oka projekt "Herbarium" wygląda na pięknie ułożone, zatopione w żywicy rośliny, jednak tło towarzyszące tej wystawie jest zaskakujące i o bardzo głębokim znaczeniu. Projekt ma charakter transgresywny. Warstwa antropologiczna przenika się tu z botaniką. Miejsca, które odnajduje artysta, nie posiadają jednorodnego charakteru, można je jednak sklasyfikować jako tereny zbiorowych mordów oraz pochówku nie tylko żołnierzy i jeńców wojennych, a często całych rodzin, grup etnicznych czy wyznaniowych.
Patronem Wieży Ciśnień jest Bogdan Jarecki znany kaliski artysta-rzeźbiarz, dlatego też darzymy ogromnym sentymentem tę dziedzinę sztuki i zawsze cieszy nas, gdy możemy zaprezentować rzeźbiarskie dzieła, zwłaszcza, gdy twórcą jest tak znany artysta jak Michał Jackowski. Na ekspozycji można było oglądać rzeźby, dla których motywem przewodnim jest świat wewnętrznych i indywidualnych wartości człowieka. To właśnie człowiek, jego psyche, metafizyka stanowią centrum zainteresowań i inspiracji Jackowskiego. Artysta wykorzystuje antyczną estetykę, ale stawia ją w konfrontacji z popkulturą, wszechobecnym konsumpcjonizmem, dezinformacją i płytkimi relacjami międzyludzkimi, panującymi w dzisiejszym świecie.
Kolejne miesiące w galerii Wieża Ciśnień upłynęły pod znakiem fotografii. To właśnie ta dziedzina najczęściej gościła w przestrzeni galerii przez pierwsze miesiące 2022 roku. Zaczęło się od niezwykle egzotycznej podróży życia Piotra Bąclera, który wędrował z Kalisza przez Indie, Japonię, Chiny, by w końcu osiąść w Kanadzie. Warto dodać, że wspólnie z Piotrem Bąclerem swoje prace malarskie zaprezentowała znana kaliska pastelistka Krystyna Pachulska.
W tym sezonie postawiliśmy także na artystów młodego pokolenia. Fantastyczne fotografie zaprezentowała Magdalena Franczuk. Artystka do projektu „Salamandra” zaangażowała wielu znanych aktorów np. Wiesława Komasę, Jana Peszka i Janusza Chabiora. Ostatecznie zdjęcia wyglądają jak zdjęcia z filmów, które nigdy nie powstały.
Największym i najważniejszym wydarzeniem, również ściśle związanym z fotografią była 27. edycja Ogólnopolskiego Konkursu Fotograficznego „W Obiektywie”. Tym razem konkursowi towarzyszyło zupełnie nowe wydarzenie – „W obiektywie: Spotkania istotne. Edycja pierwsza”, które wypełniło cały kwietniowy weekend warsztatami, spotkaniami, rozmowami na temat filmu, teatru i fotografii. W programie wydarzenia znalazły się m.in.

1. Prezentacja „Fotograficznej Publikacji Roku” – prezentację prowadził Franek Ammer - kurator Fotofestiwalu – Międzynarodowego Festiwalu Fotografii w Łodzi, znawca historii, sztuki fotografii, pasjonat oraz animator kultury w postindustrialnej Łodzi.
   Publikacje wyróżnione w konkursie Fotograficzna Publikacja Roku to książki, w których fotografia zajmuje centralne miejsce – albumy, katalogi, książki teoretyczne i

podręczniki oraz limitowane wydawnictwa self-publishingowe i ziny. Publikacje, które mogą stać się inspiracją, i które prezentują odważne koncepcje, dopracowaną grafikę, doskonały druk, wyjątkowe zdjęcia i przemyślany projekt. Co roku do jury zapraszani są niekwestionowani eksperci zajmujący się tworzeniem książek oraz fotografią.

2. Prezentacja spektaklu teatru telewizji „Kalkwerk" reż. Krystian Lupa. „Kalkwerk" - sztuka austriackiego dramaturga Thomasa Bernharda w adaptacji Krystiana Lupy to spektakl zaliczony do Złotej Setki Teatru Telewizji. „Kalkwerk" to opowieść o człowieku, który postanowił napisać dzieło i – choć poświęca mu wszystko – nie może napisać ani linijki, natomiast centralnym wydarzeniem powieści jest zamordowanie żony przez Konrada.
3. Spotkanie z prof. Zbigniewem Wichłaczem reżyserem światła w spektaklu „Kalkwerk". Prof. dr hab. Zbigniew Wichłacz - absolwent Wydziału Operatorskiego PWSFTViT w Łodzi (1977) - później wykładowca (od 2006 profesor sztuki filmowej PWSFTViT), a od 2006 profesor sztuki filmowej PWSFTViT. Członek Okręgu Warszawskiego ZPAF od 2008 roku. Autor zdjęć lub światła do blisko 50 spektakli Teatru TV zrealizowanych przez m.in. Jerzego Markuszewskiego, Roberta Glińskiego, Izabellę Cywińską, Janusza Wiśniewskiego, Andrzeja Łapickiego, Kazimierza Kutza, Andrzeja Wajdę, Olgę Lipińską, Krystiana Lupę, Ryszarda Bugajskiego, Jerzego Stuhra, Feliksa Falka i wielu innych.
4. Warsztaty z animacji poklatkowej z Anną Linkowską. Anna Linkowska - wykładowca WP-A UAM w Kaliszu, Zakład Edukacji Plastycznej, nauczyciel plastycznej nauki zawodu w Zespole Szkół Ekonomicznych w Kaliszu. Posiada bogate doświadczenie w pracy artystycznej m.in. jako animator działań filmowych. Animacja poklatkowa to bardzo prosta w swoich założeniach technika, która opiera się na tworzeniu filmów przy wykorzystaniu zmiany położenia przedmiotów względem nieruchomego tła. Animator musi wykonać więc wiele ekspozycji danej sceny, za każdym razem z minimalnym przesunięciem tak, aby po złożeniu wywołać wrażenie ciągłego, płynnego ruchu. Każda zmiana położenia to jedna klatka, po połączeniu których powstaje film, a obiekty wydają się być ruchome.

5. Prezentacja filmu „Zabij to i wyjedź z tego Miasta" reż. Mariusz Wilczyński. „Zabij to i wyjedź z tego miasta" to pełnometrażowy debiut twórcy animacji Mariusza Wilczyńskiego, wielokrotnie nagradzanego na festiwalach filmowych w Polsce i za granicą. To poetycki, surrealny obraz, pełen nostalgii, tęsknoty za wszystkim, co przemija, zwłaszcza miłością i przyjaźnią. Ważnym elementem filmu jest muzyka zespołu Breakout i Tadeusza Nalepy, która nadaje animacji odpowiedni rytm i porywa widza w tę sentymentalną i intymną podróż. Postaciom z animacji Wilczyńskiego głosów użyczyli m.in.: Andrzej Wajda, Barbara Kraftówna, Krystyna Janda, Daniel Olbrychski.
6. Spotkanie z reżyserem Mariuszem Wilczyńskim - zdobywcą wielu prestiżowych nagród, w tym Złotych Lwów. Artysta w początkowym okresie po studiach był aktywny jako malarz i performer. Dopiero dziesięć lat po dyplomie, od 1996 zaczął interesować się filmem animowanym, będąc w tej dziedzinie absolutnym samoukiem. Praktyczną szkołą animacji były dla niego lata 1996-2000, kiedy co tydzień rysował wymyślone przez siebie "Księgoklipy" dla programu "Goniec Kulturalny" (TVP1) oraz teledyski animowane, za które w latach 1996-2001 zdobył 6 Yachów. Wykładał animację klasyczną na Kunstuniversitat w Linzu (2003-2005) i na ASP w Łodzi (2003-2007), a od października 2007 uczy animacji klasycznej w łódzkiej filmówce PWSFTviT. Prowadził w TVP wraz z Agnieszką Szydłowską program poświęcony zjawiskom we współczesnej kulturze i sztuce "Po godzinach" (2005-2006). Jest autorem animowanej oprawy plastycznej kanału TVP Kultura od początku istnienia stacji (kwiecień 2005). Przy swoich filmach często współpracował z Tomaszem Stańko. Wilczyński - polski reżyser animacji, malarz, performer, scenograf. Twórca ponad 200 tzw. „Księgoklipów", czyli wideoklipów do

książek. Ukończył na łódzkiej ASP malarstwo w pracowni prof. Stanisława Fijałkowskiego i drzeworyt w pracowni prof. Andrzeja Mariana Bartczaka (1986).

Patronat medialny nad imprezą objęły TVP Kultura (zapowiedź wydarzenia ukazała się w programie „Afisz") oraz TVP Poznań. Patronat honorowy objął Prezydent Miasta Kalisza.
Na zakończenie sezonu w Wieży Ciśnień pojawiła wystawa Zuzy Dolegi „Pirosłowa i pirosny". Artystka pokazała niezwykle delikatne, ulotne i oniryczne prace wykonane techniką pirografii. Dzięki słowom dosłownie wypalonym ze stronic książek nadała zupełnie nowe znaczenie spisanym przez kogoś innego tekstom.

Muzyka i poezja

Od wielu lat Galeria Wieża Ciśnień to już nie tylko wystawy z zakresu sztuk plastycznych, ale także koncerty na żywo oraz głośne czytanie utworów literackich. W ramach cyklu „Ciśnienie na poezję" z okazji Roku Tadeusza Różewicza odbyła się prezentacja wierszy poety z tomu „Trzecia twarz". Aktorom Edycie Torhan i Dariuszowi Taraszkiewiczowi towarzyszył gambijski muzyk Buba Badjie Kujateh. Odbyło się też kilka monodramów o głębokiej filozoficznej wymowie. Wystarczy wspomnieć „Stopklatkę" Michała Felczaka czy „Ecce Homo" Janusza Stolarskiego.
W ramach cyklu „Ciśnienie na muzykę" wystąpili znakomici muzycy. I tak Karolina Cicha zabrała nas w wielokulturową podróż. Dzięki niej odkryliśmy na nowo zacierające się w pamięci miejsca, ludzi języki… Karolina Cicha zaprezentowała utwory w językach: ukraińskim, litewskim, rosyjskim, romskim, białoruskim, w jidysz i po tatarsku. Obok elektronicznych samplerów i looperów wybrzmiały także etniczne instrumenty oraz archaiczny śpiew alikwotowy.
Długo wyczekiwanym był koncert Daniela Spaleniaka - muzyka, producenta, kompozytora i autora tekstów. Jego eteryczne, bluesowo-folkowe utwory wzbudziły bardzo duże zainteresowanie na amerykańskim rynku, w związku z czym jego kompozycje (między innymi „Dear love of mine", „Why", „Back Home") można usłyszeć dziś w tak popularnych produkcjach jak: „Ozark" (Netflix), „Elementary (CBS), „Six" (History Chanel), „Good Behavior" (TNT), „The Path" (Hulu), czy „Shooter" (Paramount). To jedyny Polak, którego twórczość tak mocna zagościła w amerykańskich produkcjach filmowych.
Równie dobrym, choć prezentującym zupełnie inny nurt muzyczny i inne fascynacje był koncert Lumina Vesper. Kwintet zaprezentował utwory z przekroju XVII-XVIII w.
Na zakończenie lata dla kaliszan zagrała grupa Buba Trio - wyjątkowa mieszanka tradycyjnej afrykańskiej muzyki i jazzu, a wszystko to doprawione wirtuozerską grą na korze - tradycyjnym afrykańskim instrumencie i niepowtarzalne połączenie tradycji z nowymi nurtami muzycznymi.

Inne projekty

Zupełnie nowym wyzwaniem okazało się zorganizowanie „Pikniku Artystycznego" dla mieszkańców Kalisza. Podczas wydarzenia dzieci i dorośli mogli spróbować swoich sił w ceramice, rysowaniu komiksu czy też warsztatach recyklingowych.
Pod koniec roku 2021 Wieża Ciśnień zakończyła także dwa projekty dofinansowane z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Jeden z nich polegał na realizacji warsztatów fotograficznych dla młodzieży dotkniętej niedosłuchem i autyzmem ze Specjalnego Ośrodka Szklono–Wychowawczego nr 2 w Kaliszu. W zmaganiach wspierali ich uczniowie z Technikum TEB Edukacja. Młodzież wspólnie przygotowała serię fotografii, nawiązujących do historycznych wydarzeń w Kaliszu. Następnie zdjęcia te zostały cyfrowo obrobione, wybrane fotografie zostały zaprezentowane na otwartej wystawie, najciekawsze zamieszczone w kalendarzu na 2022 rok.

Inwestycje

Drugi projekt dofinansowany z MKiDN był wnioskiem inwestycyjnym, dzięki któremu sfinansowano zakup profesjonalnego oświetlenia do galerii. Całość inwestycji kosztowała 59 460,00 zł.

A skoro mowa o inwestycjach, warto dodać, że doposażony został również Akcelerator Kultury. Zakupiono m.in. gramofon, by realizować wspólne słuchanie płyt winylowych, zestaw perkusyjny, który z powodzeniem jest wykorzystywany podczas kolejnych jam sessions z cyklu „Granie wspólne". Dodatkowo Akcelerator wzbogacił się o nowe mikrofony pojemnościowe i dynamiczne, reflektory, wytwornicę dymu oraz dodatkowe podesty sceniczne, aby realizować koncerty oraz małe formy teatralne, w jak najbardziej profesjonalny sposób. Wydatki na sprzęt wyniosły 11 482, 28 zł.

Akcelerator Kultury

Sezon kulturalny 2021/2022 był czasem sprawdzianu dla formuły Akceleratora Kultury. Ostanie miesiące pokazały, że takie miejsce, jak Akcelerator jest potrzebne mieszkańcom Kalisza. Nie tylko tym, którzy tworzą, ale również tym, którzy są odbiorcami kultury. Akcelerator jest wynajmowany przez wiele stowarzyszeń czy fundacji. Niektóre z nich korzystają z sali multimedialnej jednorazowo, a inne cyklicznie, np. Fundacja Karola Malaperta, MISZ-MASZ, Grupa Fotograficzna „Perspektywa". W Akceleratorze odbywają się spotkania m.in. Kaliskiej Rady Kobiet, Stowarzyszenia Aglomeracja Kalisko–Ostrowska oraz biur i wydziałów Urzędu Miasta Kalisza. Akcelerator Kultury to miejsce, które równie chętnie wynajmują autorzy książek na swoje spotkania autorskie (ks. Bartosz Rajewski, Maciej Garbowicz, Anna Musiałowicz, Robert Starosławski). Warto dodać, że w Akceleratorze Kultury działają dwa teatry amatorskie – jeden prowadzony przez Tomasza Wasiaka, drugi przez Kamillę Kiermasz.

Wystawiennictwo

Głównym celem istnienia Akceleratora Kultury jest inspirowanie społeczności lokalnej do działań twórczych i wspieranie mieszkańców Kalisza w rozwijaniu swoich artystycznych pasji. Dlatego to właśnie w Akceleratorze co 3 tygodnie zmienia się ekspozycja i pojawia nowa przedstawiająca twórczość początkujących artystów i amatorów. W minionym sezonie kulturalnym zorganizowano najwięcej wystaw malarstwa i fotografii. Niektórym twórcom– amatorom Akcelerator Kultury umożliwił zorganizowanie pierwszej w życiu wystawy (Dawid Maciaszczyk, Monika Borkowska). A dla niektórych jest to kolejny przystanek na drodze twórczej, jak np. dla Maksymiliana Kryszaka, który prezentował swoje zdjęcia w magazynie Vogue.

Warsztaty artystyczne

Ogromnym zainteresowaniem cieszyły się wszystkie warsztaty dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Jeszcze w 2021 roku rozpoczął się „Kurs rysunku akademickiego", który zakończył się w maju br. Dodatkowo odbyły się dwukrotnie warsztaty sitodrukowe. Specjalnie dla mężczyzn, których brakuje w życiu kulturalnym, z okazji Dnia Ojca zorganizowano warsztaty z komiksu, które okazały się wielkim sukcesem frekwencyjnym. Oprócz tego można było wziąć udział w zajęciach z ceramiki, szydełkowania, pszczelarskich, gitarowych, paleontologicznych, rysunku żurnalowego, florystycznych (we współpracy z Centrum Integracji Cudzoziemców) itp.

Koncerty

Znakiem rozpoznawczym Akceleratora Kultury są rozmaite koncerty. Zazwyczaj prezentowana jest muzyka bluesowa i rockowa. Od stycznia do czerwca 2022 roku w Akceleratorze zagrano ponad 20 koncertów zespołów rodem z Kalisza i tych z innych zakątków Polski (m.in. Piano Song, KSW, Side of Mind Modest Project w koncercie poświęconym Grzegorzowi Ciechowskiemu, Jelly Noize i Torsje i wielu innych). Co warto zaznaczyć, wielu artystów świadomie wybiera Akcelerator Kultury na swój występ w Kaliszu, np. Cztery Pory Miłowania, Ponad Chmurami, Mateusz Celer.

Inne projekty

Zupełnie nowymi inicjatywami w Akceleratorze Kultury są „Granie Wspólne" oraz „Słuchowiska – wspólne słuchanie płyt winylowych". Oba przedsięwzięcia są skierowane do społeczności lokalnej i każdy może nie tylko wziąć w nich udział, ale także „przejąć dowodzenie".
Podczas słuchowisk można zaprezentować swoją kolekcję płyt winylowych i opowiedzieć o swoich zainteresowaniach muzycznych. Swoje kolekcje czarnych płyt przedstawili już m.in. Leszek Ziąbka, Adam Kędzierski, Katarzyna Simiłowska. W trakcie jednego z kolejnych słuchowisk zaprezentowano płytę Sambora Dudzińskiego i było to absolutne premierowe słuchanie najnowszej płyty Dudzińskiego w Kaliszu. Płyta Sambora Dudzińskiego jest zapisem zeszłorocznego festiwalu otwarcia Elektry na scenie Mazowieckiego Instytutu Kultury, podczas którego wystąpił Sambor Dudziński - polski aktor teatralny, wokalista i kompozytor, multiinstrumentalista, ze specjalnym programem poświęconym twórczości Cypriana Kamila Norwida, dając tym samym wyraz synergii literatury i muzyki.

„Granie Wspólne" jest skierowane do każdego, kto gra na jakimś instrumencie muzycznym i chciałby pograć w większym zespole wraz z innymi muzykami. Taki rodzaj jam session skupia ludzi o wspólnych zainteresowaniach, pomaga rozwijać swoje pasje, poszerzać wiedzę muzyczną, kształtować gusta oraz tworzyć niepowtarzalną społeczność. To również doskonały pomysł na efektywne spędzania wolnego czasu.

Zarówno słuchowiska płyt winylowych, jak i „Granie wspólne" odbywają się regularnie co miesiąc, choć istnieje perspektywa na częstsze spotkania.

Plany na przyszłość

W październiku (od 26.10.) w galerii gościć będzie wystawa fotografii, zorganizowana jako część Wielkopolskiego Festiwalu Fotografii im. Ireneusza Zjeżdżałki. W listopadzie, w kolejnej odsłonie „Ciśnienia na muzykę" wraz z Bastarda Trio wystąpi Paweł Szamburski - kompozytor i klarnecista, który przedstawi materiał z pierwszego solowego albumu, „Ceratitis Capitata". Wieża Ciśnień włączyła się również w obchody Roku Marii Konopnickiej. Z tej okazji ogłoszony został konkurs plastyczny. W grudniu natomiast będzie można obejrzeć performance Mariusza Wilczyńskiego – znanego i wielokrotnie nagradzanego artysty, rysownika, reżysera i performera.
Akcelerator Kultury stanie się zaś na chwilę eldorado dla miłośników muzyki ambientowej, elektronicznej i alternatywnej, za sprawą Kalisz Alternatywny Festiwal. Dwudniowa impreza odbędzie się 28-29.10.2022. Podczas festiwalu odbędą się wystawy, warsztaty, spotkania z artystami, autorami książek oraz koncerty. Z wykładem wystąpią muzycy z kultowej grupy Agressiva 69.

Opracowanie: Małgorzata Pomykała

Filharmonia Kaliska

W sezonie artystycznym 2021/2022 odbyło się w sumie 47 koncertów. Wykonań, o charakterze symfonicznym i kameralnym oraz sekcji instrumentów dętych i wysłuchało blisko 30 tysięcy melomanów.

Wydarzenia muzyczne

1. **Koncerty symfoniczne** – w ciągu całego roku łącznie wykonano ich **35,** w tym **1** koncert online dla około **9 300** melomanów w salach koncertowych i około **2 000** widzów wirtualnych. W roku 2022 miały miejsce **2** koncerty **Orkiestry Dętej Filharmonii Kaliskiej,** w którym wzięło udział **600** osób.
Ze względu na pandemię Covid-19 na terenie Polski i świata oraz obostrzeń sanitarnych, sale koncertowe na początku sezonu na przemian mogły przyjmować 50/30/70% widzów. Do grudnia 2021 Filharmonia była zmuszona zmieniać terminy dwóch koncertów.
Publiczność po roku przerwy spowodowanej zamknięciem dla widzów instytucji kultury powoli wracała do sal koncertowych.
Dzięki wielorakim działaniom promocyjnym filharmonii udało się dotrzeć do dużej liczby melomanów - tych zamieszkałych w kraju i zagranicą.

W tym roku odbył się, jeden z największych w dotychczasowej historii wydarzenia, Festiwal Południowej Wielkopolski, organizowany przez Filharmonię. Wszystkie koncerty odbyły się na terenie Kalisza i przyciągnęły dużą liczbę słuchaczy, a filharmonicy mogli zaprezentować się kaliskiej publiczności w miejskich przestrzeniach.

Wybuch wojny na Ukrainie był kolejnym tąpnięciem, po covid-19, który miał wpływ na kulturę. Aby pomóc naszym wschodnim sąsiadom Filharmonia Kaliska zorganizowała koncert: SOLIDARNI Z UKRAINĄ na którym wystąpił zespół taneczny z Żytomierza.

Największym zainteresowaniem cieszyły się koncerty z cyklu „Karnawał w Filharmonii". Pełne sale widzów oraz znakomici soliści przyniosły melomanom, jak i filharmonikom, wiele radości. Ten cykl będzie kontynuowany w przyszłym sezonie.

W związku z zakończeniem obchodów Roku Rodziny Fibigerów, Filharmonia Kaliska zorganizowała koncert dwóch wybitnych pianistów: Jakuba Kuszlika i Leszka Możdżera. Temu niesamowitemu wydarzeniu towarzyszył na scenie nowy nabytek Filharmonii – Fortepian Fibigera, który Filharmonia Kaliska nabyła oraz odrestaurowała. Instrument dostał drugie życie i jest teraz jedną z wizytówek instytucji.

2. **Koncerty kameralne** – w ciągu całego roku łącznie wykonano ich dziesięć. **Wydarzenia** przyciągnęły ok. **17 500** widzów. Koncerty kameralne organizowane są przez małe, kilkuosobowe zespoły kameralne, składające się głównie z muzyków wchodzących w skład Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Kaliskiej, ale nie tylko. To także duety utalentowanych muzyków oraz promowanie młodych artystów, jak również orkiestry kameralne, które przyciągają wyjątkowe grono słuchaczy. W związku z obostrzeniami sanitarnymi związanymi z pandemią Covid-19 koncerty kameralne odbywały się częściej niż w latach ubiegłych. Przyciągnęły wielu wirtualnych widzów. Przez organizacje **7** koncertów kameralnych udostępnionych w Internecie przez portale społecznościowe i stronę internetową, dziesiątki tysięcy widzów mogły wysłuchać koncertów kaliskich filharmoników. Liczba wyświetleń wskazuje na pozytywny odbiór pracy Filharmonii.

Przyszły sezon będzie obfitował w kolejne koncerty, cykle koncertów oraz festiwale. Filharmonia Kaliska planuje tournée zagraniczne oraz przygotowanie wniosków ministerialnych w celu uzyskania dodatkowych środków na działalność artystyczną oraz infrastrukturę.

Działalność edukacyjna

Oferta edukacyjna w sezonie artystycznym 2021/2022 obejmowała:

- *Lekcje z Filharmonią* to cykl audycji muzycznych adresowanych do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych poświęcony zagadnieniom, które wspierają szkolną edukację muzyczną. Podczas koncertów uczniowie zapoznają się z brzmieniem poszczególnych instrumentów, uczą się rozpoznawać tańce, poznają nazwiska wielkich kompozytorów i podstawowe formy muzyczne. Kameralna atmosfera spotkań, dostępność występujących artystów oraz zaangażowanie uczniów w przebieg koncertów sprawia, że muzyczna edukacja to prawdziwa przyjemność!
- *Muzyczny przedszkolak* to cykl audycji poświęcony dzieciom w wieku przedszkolnym. Podczas koncertów maluchy mają okazję zapoznać się z brzemieniem poszczególnych instrumentów, a także dotknąć ich na żywo! Sposób prowadzenia koncertów uwzględnia możliwości percepcyjne tak wytrawnych słuchaczy, sprawiając, że pierwsze kroki w muzycznym świecie są dla przedszkolaków źródłem wielu radości.
- *Koncerty edukacyjne* organizowane w siedzibie Filharmonii Kaliskiej przeznaczone są dla przedszkolaków i uczniów szkół podstawowych. Wspierają program edukacji muzycznej oraz wprowadzają najmłodszych w bogaty świat dźwięków. Szeroka tematyka i różnorodna forma koncertów rozbudza w młodych słuchaczach wrażliwość i ciekawość, a także kształtuje postawę świadomego odbiorcy kultury muzycznej.
- *Koncerty familijne* stworzone zostały z myślą o całych rodzinach jako doskonała forma spędzenia wspólnie wartościowego czasu w gronie najbliższych.
- Inne projekty łączące różne dziedziny sztuki (muzykę, malarstwo, teatr, literaturę).

Wszystkie te projekty edukacyjne zamierzamy kontynuować w nowym sezonie artystycznym. Planujemy również poszerzyć zakres naszych działań o:

- uruchomienie wolontariatu,
- stworzenie oferty edukacyjnej dla dzieci do 3 roku życia,
- otwarte próby generalne,
- rozpoczęcie współpracy z Wydziałem Artystyczno-Pedagogicznym Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Kaliszu w celu umożliwienia studentom odbycia praktyk w siedzibie instytucji.

Sprawozdanie z wykonania wyjazdowych audycji muzycznych w sezonie artystycznym 2021/2022:

I. Liczba koncertów – 76
II. Liczba słuchaczy – 4450
III. Miejscowości, w których wykonano koncerty: Ostrów Wielkopolski, Kalisz, Nowe Skalmierzyce, Opatówek, Gołuchów, Pleszew, Kuchary, Kościelec, Kolonia Jarantów, Strzałków, Biskupice Ołoboczne, Konin, Kamień, Marchwacz, Gostyczyna.

LISTOPAD 2021

Tytuł projektu: *Dźwięki blachą malowane, czyli rzecz o instrumentach dętych blaszanych*

Obsada wykonawcza: Kwintet instrumentów dętych blaszanych Filharmonii Kaliskiej

Repertuar:

7. *Marsz Generalski* Henryk Melcer-Szczawiński
8. *Warszawianka* Karol Kurpiński
9. *Classical Medley* opr. Jeon Hun
10. *Disney's Best* opr. Krzysztof Kwiatkowski
11. *Mexican Folk Medley* opr. Bert Mayer
12. *When the Saints Go Marching In* opr. Rob Booth
13. *Hejnał mariacki*

LUTY 2022

Tytuł projektu: *Dźwięki blachą malowane, czyli rzecz o instrumentach dętych blaszanych*

Obsada wykonawcza: Kwintet instrumentów dętych blaszanych Filharmonii Kaliskiej

Repertuar:

14. *Marsz Generalski* Henryk Melcer-Szczawiński
15. *Warszawianka* Karol Kurpiński
16. *Classical Medley* opr. Jeon Hun
17. *Disney's Best* opr. Krzysztof Kwiatkowski
18. *Mexican Folk Medley* opr. Bert Mayer
19. *When the Saints Go Marching In* opr. Rob Booth
20. *Hejnał mariacki*

Tytuł projektu: *Zaczarowany flet Luny – bajka muzyczna na flet i fortepian*

Obsada wykonawcza: flet/pianino/narrator

Repertuar:

- Blaž Pucihar *Zaczarowany flet Luny – bajka muzyczna na flet i fortepian*

MARZEC 2022

Tytuł projektu: *Z klezmerami przez świat*

Obsada wykonawcza: skrzypce/klarnet/akordeon/kontrabas

Repertuar:

- *Samuel freilah* opr. Accorinet Klezmer Band
- *Do sapohkekekh* opr. Accorinet Klezmer Band
- *Ani gezunt* opr. Accorinet Klezmer Band
- *Libertango* Astor Piazzolla, opr. Accorinet Klezmer Band
- *Klezmer polka* Arkadiusz Hylewski
- *Oberek* Marek Maciejewski

KWIECIEŃ 2022

Tytuł projektu: *Pojedynek smyczkowych gigantów*

Obsada wykonawcza: wiolonczela/kontrabas/pianino

Repertuar:

- *Cello Duet* op. 22 nr 1 *(Allegro Scherzoso)* Friedrich August Kummer
- *Scherzo* Carl Webster
- *Słoń* z *Karnawału zwierząt* Camille Saint-Saëns
- *Łabędź* z *Karnawału zwierząt* Camille Saint-Saëns
- *Allegro moderato* for two cellos Gabriel Fauré
- *Różowa Pantera Henry Mancini*
- *Kiedy będę starszy* – Piosenka z filmu *Kraina lodu 2* Kristen Anderson-Lopez, Robert Lopez

MAJ 2022

Tytuł projektu: *Z rytmem za pan brat – instrumenty perkusyjne*

Obsada wykonawcza: instrumenty perkusyjne/pianino

Repertuar:

- *Imperial March z filmu* Star Wars John Williams
- *Habanera* z opery *Carmen* Georges Bizet
- *Theme Song* (*Hedwig's Theme*) z filmu *Harry Potter* John Williams
- *Inspector Gadget* – Intro Sheri Levy, Haim Saban
- *The Girl from Impanema* Antonio Carlos Jobim
- *Conga* Enrique Garcia
- *Macedonia* Nebojsa J. Zivkovic
- *Reksio* – Intro Zenon Kowalowski
- ***4 Bodies Music* Franz Bach**

Miejska Biblioteka Publiczna im. Adama Asnyka w Kaliszu

Miniony sezon kulturalny dla Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Kaliszu był przede wszystkim powrotem do działalności związanej z bezpośrednim kontaktem z czytelnikiem, którego w ostatnim czasie – z powodu pandemicznych ograniczeń – bardzo brakowało użytkownikom biblioteki oraz bibliotekarzom. Rozwinęły się zajęcia edukacyjne, zorganizowano wiele spotkań autorskich, prelekcji, wernisaży wystaw. Czytelnicy mogli już samodzielnie sięgać po literaturę z bibliotecznych regałów, wydłużono dla nich czas otwarcia placówek MBP, a nawet – wychodząc naprzeciw oczekiwaniom – umożliwiono korzystanie z Filii nr 16 także w soboty.

Z myślą o rozwoju instytucji i dla dobra czytelników zakupiono nową wersję programu bibliotecznego SOWASQL PREMIUM, która w przyszłości pozwoli na rozszerzenie oferty bibliotecznej m.in. o książkomaty, wrzutomaty i możliwość płatności elektronicznej. Już teraz nowe oprogramowanie umożliwiło dostęp do rozszerzonego katalogu on-line OPAC i możliwość wyszukiwania księgozbioru z szeregu filtrów, m.in. z oferty e-booków. Zakup specjalnych czytników w połączeniu z systemem SOWASQL PREMIUM pozwolił czytelnikom na korzystanie z karty bibliotecznej w smartfonie.

Niezwykle urozmaicony program działalności kulturalnej spotkał się z pozytywnym odbiorem kaliszan i gości naszego miasta. Miniony sezon kulturalny był czasem udanej i owocnej współpracy MBP z wieloma instytucjami Kalisza, organizacjami, stowarzyszeniami, placówkami edukacyjnymi, Warsztatami Terapii Zajęciowych, firmami. Biblioteka prowadziła szeroką działalność kulturalną w normalnym trybie, a także na wysokim poziomie kontynuowała wypracowaną w czasie pandemii aktywność w sferze wirtualnej. Urozmaicona działalność MBP sięgnęła daleko poza tradycyjne formy wydarzeń kulturalno-edukacyjnych, a jej aktywność zaowocowała stałą obecnością w mediach lokalnych, internetowych, ogólnopolskich i branżowych. Miejska Biblioteka Publiczna im. Adama Asnyka w Kaliszu na zlecenie Wydziału Kultury i Sztuki, Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Kalisza przygotowała kolejne wydanie „Informatora: kultura, sport, rekreacja, turystyka. Kalisz 2022". W publikacji elektronicznej zamieszczono m.in. informacje o imprezach kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych zaplanowanych na rok 2022 przez kaliskie instytucje kultury, organizacje i stowarzyszenia.

Księgozbiór

Zwolennicy wydawnictw tradycyjnych stanowili i stanowią większość użytkowników biblioteki, dlatego księgozbiór MBP poszerzany jest systematycznie o ciekawe i różnorodne nowości wydawnicze. Wzrosła także liczba wypożyczeń książek elektronicznych, a to za sprawą bezpłatnych kodów dostępu do ponad 200 tysięcy e-booków, audiobooków i synchrobooków z platform: IBUK Libra, Legimi i ebookpoint BIBLIO. Poszerzenie oferty wydawniczej było możliwe dzięki wsparciu ze strony Miasta Kalisza, Budżetu Obywatelskiego, dofinansowaniu Biblioteki Narodowej, a także dobrowolnym wpłatom czytelników MBP.
W zbiorach znalazło się także mnóstwo wydawnictw podarowanych kaliskiej bibliotece przez osoby prywatne, instytucje oraz firmy. Książki przekazane w tej formie sygnowane są specjalną pieczęcią: DAR PRZYJACIELA BIBLIOTEKI. Niezwykłym wyróżnieniem i zaszczytem dla MBP było przekazanie w minionym sezonie kulturalnym księgozbiorów: Elwiry Fibiger, profesora Tadeusza Drewnowskiego, Arkadiusza Pacholskiego, Anety i Antoniego Kolańczyków. Każdy z przekazanych w darze zbiorów zawiera kilkaset woluminów, a wśród nich m. in. ciekawą beletrystykę, książki poświęcone historii literatury i sztuki, filozofii, psychologii i historii regionu. Udana współpraca z czytelnikami pozwoliła kaliskiej bibliotece na rozwój akcji bookcrossingu – punkty z uwolnionymi książkami znalazły się we wszystkich filiach, a dary książkowe pozwoliły MBP na promocję czytelnictwa podczas miejskich akcji plenerowych.

Ciekawe eksponaty

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom naszych czytelników, którzy coraz chętniej przekazują do zbiorów Biblioteki swoje rodzinne pamiątki, MBP powołała Społeczne Archiwum Kaliszan, które gromadzi fotografie, dokumenty oraz nagrania audio i video stanowiące źródło wiedzy o historii Kalisza oraz jego mieszkańcach. Akcja spotkała się z dużym zainteresowaniem i już na bazie części zbiorów powstała wystawa „Życie zapisane w dokumentach". Biblioteka rozpoczęła dygitalizację materiałów ze Społecznego Archiwum Kaliszan, które – w efekcie porozumienia z Centrym Archiwistyki Społecznej – zostaną umieszczone na stronie internetowej www.zbioryspoleczne.pl. Prezentowane w wirtualnej przestrzeni dokumenty zostaną opatrzone logo SAK.

Zbiory specjalne Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Kaliszu powiększyły się o kolejny wyjątkowy dar. Cztery karty „Statutu kaliskiego" Artura Szyka zostały przekazane bibliotece przez polsko-niemieckie małżeństwo Aleksandrę i Davida Königów. W zbiorach specjalnych MBP były dotąd 22 z 45 kart „Statutu". Do zbiorów MBP trafiły również monety, obrazy i medale oraz calisiana. Zakupiono „Prawdziwy stan duchowieństwa w Polszcze" [!] wydany w naszym mieście w drukarni Jego Królewskiej Mości i Rzeczypospolitej w 1777 r. oraz arcyciekawy zbiór poematów Bernarda Bauhuisa, Cabilliau Baudouiniego oraz związanego z naszym miastem Karola Malaperta, wydany w Antwerpii w 1634 r.

Dzięki uprzejmości Bożeny Pacholskiej, matki pisarza – Arkadiusza Pacholskiego, księgozbiór Miejskiej Biblioteki Publicznej wzbogacił się o kilkaset wydawnictw gromadzonych przez lata przez kaliskiego eseistę. Ponadto pani Bożena Pacholska podarowała asnykowskiej książnicy meble pisarza, które trafiły do czytelni i wypożyczalni Biblioteki Głównej. Wraz z przekazanymi kilkudziesięcioma zdjęciami, grafikami, rysunkami i reprodukcjami obrazów oraz lustrami w placówce MBP przy ul. Legionów 66 powstał urokliwy salonik, w którym czytelnicy korzystają z prasy, zarówno tradycyjnej, jak i elektronicznej, przeglądają albumy, korzystają z internetu bądź czekają na zamówione książki.

Do kaliskiej biblioteki, dzięki Urszuli Zyburze, trafiła niezwykła antologia poezji zatytułowana „Wieża Babel – słowa na dotyk", w której wiersze kilkudziesięciu autorów z całego świata, w tym kaliszanki, prezentowane są nie tylko w językach wielu narodów, ale także w punktowym piśmie Braille'a. Dodatkowo kilka egzemplarzy przekazała pomysłodawczyni wydawnictwa – Danuta Bartosz, honorowa prezes wielkopolskiego oddziału Związku Literatów Polskich.

W minionym sezonie kulturalnym MBP kontynuowała także współpracę z Biblioteką Narodową, systematycznie włączając swoje najstarsze, najcenniejsze zbiory do największej krajowej biblioteki cyfrowej POLONA.

Udział w akcjach ogólnopolskich

W 2021 roku MBP po raz dziesiąty zorganizowała w naszym mieście Narodowe Czytanie, które zapamiętano jako jedną z najpiękniejszych jego odsłon w Kaliszu. Walor estetyczny był w dużej mierze zasługą pracowników MBP, którzy własnoręcznie wykonywali stylowe kapelusze oraz część kostiumów. Narodowe Czytanie było świętem literatury, ale także okazją do wspólnej zabawy. Rozpoczęło się Paradą Dulskich, czyli przemarszem kilkudziesięciu osób, ubranych według kanonów mody obowiązujących na początku XX wieku. Królowały kapelusze, wytworne suknie i nienagannie skrojone surduty. Pochód rozpoczęty przy teatrze zakończył się przed Basztą Dorotką,

gdzie odbyło się czytanie fragmentów „Moralności Pani Dulskiej" przez ponad 40 osób. Byli wśród nich ludzie kaliskiej kultury, radni, artyści, uczniowie, studenci, bibliotekarze, czytelnicy. Wydarzeniu towarzyszyła wystawa prezentująca najważniejsze adaptacje teatralne i filmowe „Moralności pani Dulskiej", ze szczególnym uwzględnieniem przedstawień kaliskich; warsztaty rękodzieła, ścianki do zdjęć, a nawet taneczne lekcje cake walka. Tuż po zakończeniu Narodowego Czytania bibliotekarze w kostiumach z początków XX wieku przechadzali się ulicą Niecałą, doskonale wpisując się w hasło przewodnie imprezy „Tradycja. Pasja. Kreatywność. Święto ludzi pozytywnie zakręconych".

MBP włączyła się także w organizację Tygodnia Bibliotek, który przebiegał pod hasłem „Biblioteka – świat w jednym miejscu". Po pandemicznej przerwie bibliotekarze wreszcie mogli się spotkać i poświętować. Obchody Dnia Bibliotekarza rozpoczęto od złożenia kwiatów przy pomniku Adama Asnyka i Pomniku Książki na kaliskich plantach. W plenerze, na trejażu przed Biblioteką Główną, zawisła wystawa „Księga twarzy bibliotekarzy", na którą złożyły się fotografie bibliotekarskiej braci w charakteryzacji wywiedzionej z ulubionych książek. Pojawili się m.in.: Szalony Kapelusznik, Harry Potter i Ania z Zielonego Wzgórza, Superman, Jigsaw i Wolverine. Autorką tych niezwykłych portretów była kaliszanka - Ewa Całkosińska-Kajzer, zaś oprawę graficzną całości nadał Maciej Trzciński ze studia D. Ponadto portrety bibliotekarzy, wmontowane w okładki książek i opatrzone dowcipnymi komentarzami autorstwa Huberta Mościpana, codziennie w Tygodniu Bibliotek pojawiały się na profilach facebookowym oraz instagramowym Biblioteki. Z okazji Tygodnia Bibliotek zorganizowano także zajęcia edukacyjne dla przedszkolaków, których przemiłym akcentem były życzenia dla bibliotekarzy składane przez najmłodszych kaliszan.

Lokalną edycję ogólnopolskiej akcji „Odjazdowy Bibliotekarz", łączącej kulturę fizyczną z kulturą czytania, Miejska Biblioteka Publiczna im. Adama Asnyka.od 2012 roku organizuje od dekady. W 2022 roku trasa jubileuszowej wyprawy wiodła od plant do Dworku Marii Dąbrowskiej w Russowie. W niedzielne południe przy pomniku Adama Asnyka licznie stawili się bibliotekarze i bibliotekarki oraz Przyjaciółki i Przyjaciele biblioteki i książek. Kolumna rowerów ruszyła przez Majków i Borków do Russowa, gdzie odbywała się, organizowana przez Muzeum Okręgowe Ziemi Kaliskiej, „Niedziela u Niechciców". W urokliwym parku na cyklistów i cyklistki czekał poczęstunek oraz uwolnione książki, do których można było wbić sobie pamiątkową pieczątkę. W konkursie wiedzy o „Nocach i dniach" można było wygrać najnowsze książki Olgi Tokarczuk, ufundowane przez kaliski Oddział Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich.

W ramach obchodów Narodowego Święta Niepodległości MBP zaprezentowała w auli Akademii Kaliskiej pierwszy odcinek dokumentalnego cyklu „Tu rodziła się niepodległość". Filia nr 6 z oddziałem Izba Pamięci Szczypiorna zaprosiła natomiast do zwiedzania ekspozycji poświęconej historii Szczypiorna. Dodatkową atrakcją była prezentacja trzech filmów pt.: „Obóz", „Kaliskie ścieżki w wojnie polsko-bolszewickiej", „Kaliskie peregrynacje Marszałka", które powstały w ramach projektu dofinansowanego przez Instytu Dziedzictwa Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Paderewskiego Fundusz Patriotyczny – edycja 2021 „Wolność po polsku". Z oferty biblioteki skorzystali mieszkańcy Kalisza i okolic, Gołuchowa, Warszawy oraz pracownicy Politechniki Poznańskiej. Uczestnicy wyprawy do świata historii chętnie fotografowali się z „wąsami" Józefa Piłsudskiego oraz dokumentowali swój pobyt w Szczypiornie przepięknymi wpisami do księgi pamiątkowej.

W związku z obchodami 29. Europejskich Dni Dziedzictwa Miejska Biblioteka Publiczna im. Adama Asnyka w Kaliszu postanowiła rozsmakować wszystkich w swoich zbiorach. Biblioteka Główna przygotowała zajęcia dla uczniów w oparciu o zbiory specjalne asnykowskiej książnicy oraz cykl podcastów „Jejmość M.", poświęconych historii kaliskiego ziemiaństwa. Filia nr 4 zaprosiła natomiast na wystawę „Smaki i smaczki dawnego Kalisza", na której zaprezentowano

reklamy i ogłoszenia publikowane w kaliskiej prasie oraz szyldy lokalnych firm produkujących żywność.

MBP włączyła się do ogólnopolskiej akcji społeczno-edukacyjnej „Żonkile", organizowanej przez Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN w rocznicę wybuchu powstania w getcie warszawskim – największego zbrojnego zrywu Żydów podczas II wojny światowej. Bibliotekarze zrealizowali lekcje biblioteczne dla uczniów szkół podstawowych i średnich.
W ramach Ogólnopolskiej Akcji Czytelniczej „Czytamy z sercem", której głównym celem jest promocja literatury i czytelnictwa, ale także poszerzanie wiedzy na temat chorób serca, w Filii nr 7 odbyło się spotkanie z uczniami klasy III Szkoły Podstawowej nr 8 im. Bohaterów Westerplatte oraz z dziećmi z Publicznego Przedszkola nr 27 „Radość". Gościem specjalnym biblioteki była pani doktor Magdalena Suda-Całus, która opisała budowę i funkcje serca oraz zademonstrowała dzieciom działanie stetoskopu.

Poza murami biblioteki

Bibliotekarze chętnie brali udział w imprezach plenerowych w naszym mieście, które pozwoliły na dodatkowe spotkania z czytelnikami oraz kontakt z mieszkańcami, którzy dotąd nie korzystali z usług MBP. Działania te promowały przede wszystkim kaliską bibliotekę i książki, a także usługę „Tom w dom", bookcrossing, akcje „Bank Magnesiaków" i „Pupile widziane mile", gry stworzone przez MBP oraz kluby gier planszowych. Zapraszano kaliszan do założenia karty bibliotecznej, która daje możliwość bezpłatnego kontaktu z literaturą we wszystkich filiach MBP na terenie miasta. Liczne akcje bookcrossingu stanowiły z kolei zachętę do przyjścia po kolejne ciekawe książki do biblioteki.
Bibliotekarze z asnykowskiej książnicy pojawili się na Kaliskich Targach Kwiatowych, festynach rodzinnych w Parku Przyjaźni i w Parku Miejskim, pikniku rodzinnym „Rodzina Zawsze Razem" w Szkole Podstawowej nr 7 w Kaliszu, na plantach z okazji Międzynarodowego Dnia Szachów oraz podczas Święta Ulicy Niecałej.

Wystawy

MBP od wielu lat jest organizatorem ciekawych wystaw poświęconych nie tylko pisarzom, wybitnym osobowościom urodzonym w naszym mieście, ale także rocznicom historycznych wydarzeń i ciekawym zjawiskom społeczno-kulturalnym. W minionym sezonie kulturalnym powstało kilkadziesiąt ekspozycji, zarówno w formie tradycyjnej w filiach bibliotecznych, jak i plenerowej, wirtualnej, a nawet wideo na ekranach Filii nr 1.
W przestrzeni miejskiej pojawiły się między innymi takie ekspozycje, jak: „NASZE REWIRY: Śródmieście" na rogu ul. Grodzkiej i placu Jana Pawła II; „Ekipa Asnyka" w wiatach przystankowych; „Ks. Jan Nepomucen Sobczyński (1861-1942) – duchowny, społecznik, bibliofil" przy katedrze św. Mikołaja w Kaliszu; „Patrząc" na Głównym Rynku oraz „Księga twarzy bibliotekarzy", „Jestem jak TY", „Próba charakteru" – przed Biblioteką Główną.
W placówkach MBP prezentowano wiele interesujących wystaw, a wśród nich m.in.: „Życie zapisane w dokumentach" przygotowaną w oparciu o materiały przekazane do SPOŁECZNEGO ARCHIWUM KALISZAN; „Jeszcze Polska nie zginęła" z okazji Roku Józefa Wybickiego, „Świąteczne reklamy w kaliskiej prasie przełomu XIX i XX wieku", „NIGDY DOŚĆ SIĘ NIE UMIERA. Aleksander Braude"; „Ziemia odkryta", czyli prezentacja kilkunastu obrazów Krzysztofa Ryfy; „Jan Pływacz. Malarstwo"; „Jubileusz 50-lecia Filii nr 3"; „35/35" z okazji jubileuszu Biblioteki Głównej czy „Czytanie przez oglądanie" z okazji Dnia Dziecka, do której Bibliotekarki z Filii nr 9 własnoręcznie odtworzyły ikoniczne ilustracje do popularnych bajek.

Spotkania biblioteczne

Zmniejszenie obostrzeń pandemicznych umożliwiło realizację sztandarowych bibliotecznych wydarzeń, jakimi zawsze były spotkania autorskie. W Bibliotece Głównej odbyła się promocja najnowszej książki Michała Listkiewicza pt. „Listek. Najciekawiej jest po końcowym gwizdku". Spotkanie ze znanym piłkarskim sędzią międzynarodowym, byłym prezesem Polskiego Związku Piłki Nożnej, działaczem FIFA i UEFA, wypełniło słuchaczami Galerię 66 w Bibliotece Głównej. Spotkanie z autorem poprowadził Hubert Mościpan. Podczas spotkania uczestnicy chętnie zadawali pytania, a wśród nich nie brakowało tematów kaliskich, związanych m.in. z Bronisławem Koszutskim – pradziadkiem Michała Listkiewicza, słynnym kaliskim lekarzem i prezydentem naszego miasta w pierwszych latach powojennych.

W Bibliotece Głównej zorganizowano spotkanie z dr. Juliuszem Protazym Grzybowskim, filozofem i wykładowcą dwóch uczelni, promujące jego książkę pt. „Państwo tańczące. Mitologiczne źródła Platona nauki o tańcu". Rozmowę o literaturze, filozofii, mitologii i tańcu, którą poprowadził Robert Kuciński, poprzedził niezwykły występ tancerek z Państwowego Studium Animatorów Kultury w Kaliszu, którego choreografia inspirowana była motywami mitologicznymi.

Miejska Biblioteka Publiczna im. Adama Asnyka zorganizowała autorskie spotkanie z Elwirą Fibiger w gościnnych wnętrzach Akceleratora Kultury przy wsparciu Wydziału Kultury i Sztuki UM oraz Domu Wydawniczego „Księży Młyn". O najnowszej książce Elwiry Fibiger „FORTEPIAN moja miłość" rozmawiał z autorką Robert Kuciński. Uroczystość uświetnił przyjaciel pani Elwiry, Karol Borsuk, skrzypek, dyrygent i kompozytor, który wykonał stworzoną specjalnie na tę okazję miniaturę muzyczną, zatytułowaną „A.F." - jak Arnold Fibiger. Spotkanie było jednym z wydarzeń Roku Fibigerów w Kaliszu, podczas którego goście szczelnie wypełnili salę i cierpliwie czekali na autograf oraz możliwość rozmowy z autorką.

Do wnętrz Akceleratora Kultury, MBP zaprosiła także na spotkanie z Januszem Kokotem - znakomitym artystą malarzem rodem z Kalisza, docenianym i wystawianym w kraju i poza granicami. Tym razem zadebiutował w roli pisarza, wydając swoją „Afrobiografię", czyli zapis przeżyć i refleksji, zrodzonych podczas pobytu w Afryce. W rezultacie powstała książka niezwykła i wielowątkowa, stanowiąca zarówno zachwyt malarza nad pięknem przyrody i egzotycznej kultury, jak i opis codzienności misjonarza. Spotkanie z autorem poprowadził Robert Kuciński.

MBP była współorganizatorem spotkania z Izabelą Fietkiewicz-Paszek w Wieży Ciśnień. W ramach cyklu „Ciśnienie na poezję" autorka promowała tomik poezji „Lipiec na Białorusi", który jest podróżą w przeszłość i podążaniem śladami ojca, przesiedlonego po wojnie z Białorusi do Polski. Spotkanie poprowadził Robert Kuciński, a wiersze z tomu „Lipiec na Białorusi" czytał Lech Wierzbowski.

W ramach obchodów Roku Rodziny Fibigerów Filia nr 9 stała się miejscem premiery teatrzyku kamishibai zrealizowanego w ramach projektu Stowarzyszenia Stacja Inspiracja. Dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Kaliszu obejrzały spektakl pt. „Fortepian ze strychu", w którym wykorzystano tekst Łukasza Bernadego i rysunki Izabelli Symanowicz. Spotkanie prowadziła Malwina Nowacka.

W Bibliotece Głównej odbył się także muzyczny wieczór, który poprowadzili Leszek Ziąbka i Adam Kędzierski. Panowie przygotowali muzyczną podróż w czasie i przestrzeni, racząc słuchaczy dźwiękami z lat 60. i 70., odtwarzanymi w najbardziej klasyczny sposób – za pomocą gramofonu z

płyt winylowych. Podczas spotkania „Muzyczna biblioteka dojrzałego człowieka” prezentowano piosenki najsłynniejszych wykonawców sprzed kilku dekad z Europy Środkowej i Wschodniej.

W kaliskiej bibliotece ruszył cykl „Wokół tekstu”, poświęcony prezentacji i omówieniu nowych, bądź jeszcze niewydanych dramatów. Inauguracyjny wieczór wypełniła „Jednoaktówka o miłości” Marcina Wysockiego. Galeria 66 w Bibliotece Głównej znakomicie sprawdziła się jako kameralna przestrzeń teatralna, w której młodzi aktorzy z Warszawy, Ida Trzcińska i Karol Czajkowski, przedstawili sztukę Marcina Michała Wysockiego. „Jednoaktówka o miłości” stała się bazą do rozmowy z widzami nie tylko o kłopotach zakochanych ludzi u progu dorosłego życia, ale także o formach i istocie teatru. Takie jest zresztą założenie cyklu „Wokół tekstu” powołanego w 2022 r. do życia przez Miejską Bibliotekę Publiczną im. Adama Asnyka. Pomysł przypadł do gustu nie tylko miłośnikom teatru, ale także czytelnikom, którzy odkryli w sobotni wieczór niezwykłe walory tzw. performatywnego czytania.

Przestrzenią przy Bibliotece Głównej oraz wnętrzami „pałacyku” zawładnęli także młodzi artyści z kolektywu Nasza. Twórcza. Kaliska. Przedsięwzięcie nosiło tytuł PRÓBA CHARAKTERU. Wernisaż prac młodych, związanych z Kaliszem twórczyń i twórców – połączony z koncertem raperów Wojtusa i Tymka Urbaniaka – przyciągnął wielu miłośników nowoczesnej sztuki i nowatorskich brzmień, i to nie tylko młodzież, ale również nieco bardziej doświadczoną publiczność, która miała okazję poznać szeroki wachlarz różnych mediów: kolaże, fotografie, grafikę, ilustrację, film czy muzykę. Swoją sztukę zaprezentowali: Matylda Wolff, Paweł Ogórkiewicz, Asia Michalska, Bartek Kaźmierczak i Maurycy Sobański. Ich prace w formie wystawy plenerowej można oglądać przed biblioteką przy ul. Legionów 66. Z kolei w Galerii 66 premierowo wyświetlany był film „The Front Runner” autorstwa Jeremiego Grocha. Obraz opowiada o procesie tworzenia płyty, a także o pragnieniach, przemyśleniach i bolączkach dotykających dorastającą w Polsce artystkę queer o pseudonimie Simi Fyda. Oprócz koncertu rapu, wysłuchać można było także utwory Spopielonego, czyli Cezarego Zielińskiego.

2022 – Rok Marii Konopnickiej w Kaliszu

MBP włączyła się w kaliskie obchody Roku Marii Konopnickiej. W pierwszej połowie 2022 r. zrealizowano wystawę poświęconą pisarce pt. „Mariaże Marii”. Ekspozycja, przygotowana przez Monikę Sobczak Waliś i Arkadiusza Błaszczyka, miała swoją premierę w maju 2022 r. Wydarzeniu towarzyszyły także warsztaty z sitodruku z wizerunkiem Marii Konopnickiej. Na wystawie można było zobaczyć m.in. skany wielu dotąd nieudostępnianych w Kaliszu dokumentów, fotografii oraz rękopisów, w tym: kartę „Kaliszanina” z 1870 r. z wierszem „W zimowy poranek” stanowiącym debiut literacki Konopnickiej oraz reprint rękopisu „Roty” uznawanej za jedną z najbardziej patriotycznych polskich pieśni. Ekspozycja była prezentowana w Galerii 66 Biblioteki Głównej, w gościnnych progach Domu pod Aniołami podczas Święta ulicy Niecałej, w Szkole Podstawowej nr 10, podczas Nocy Kultury, a jesienią 2022 roku pojawi się także w Senacie Rzeczypospolitej Polskiej.

Z okazji Roku Marii Konopnickiej MBP przygotowała nową ogólnomiejską akcję skierowaną do najmłodszych kaliszan pn. „Bank Magnesiaków”, której pomysłodawczynią jest Anna Kubiak. To kolejne, po „Literce do literki, grosiku do grosika”, wspólne przedsięwzięcie Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka i PKO Banku Polskiego - Oddział w Kaliszu (Sponsora Głównego).

Projekt jest adresowany do najmłodszych kaliszan w celu promocji czytelnictwa, twórczości Marii Konopnickiej i zachęcenia dzieci do kreatywnej zabawy plastycznej. Uczestnicy akcji otrzymują jagodowe naklejki za wizyty w bibliotece i wypożyczanie książek, a co drugą wizytę magnesy symbolizujące bohaterów utworów Marii Konopnickiej: „Magdusia i pieski", „Szkolne przygody Pimpusia Sadełko", „Stefek Burczymucha" i „Na jagody". Mali uczestnicy akcji tworzą własną, unikatową kolekcję czterech Magnesiaków: pieska Brysia, kotka Pimpusia Sadełko, myszkę Stefcię i krasnala Jagodowego Króla. Akcja „Bank Magnesiaków" przyciągnęła do kaliskiej biblioteki już ponad 200 dzieci. Projektowi towarzyszą edukacyjne zajęcia biblioteczne nawiasujące do twórczości Konopnickiej pod hasłem „M jak Maria".

Tematem jubileuszowej odsłony 30. konkursu dla osób z niepełnosprawnościami, który organizuje Zenona Kubiak i Filia nr 3 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kaliszu były w 2022 r. wiersze Marii Konopnickiej. Powstało kilkadziesiąt prac inspirowanych twórczością poetki, które wykonali podopieczni i podopieczne: Warsztatów Terapii Zajęciowej w Kaliszu, Integracyjnego Klubu Osób z Niepełnosprawnością „Tęcza" z Młodzieżowego Domu Kultury w Kaliszu, Warsztatów Terapii Zajęciowej w Koźminku, Warsztatów Terapii Zajęciowej w Kuźnicy Grabowskiej, Warsztatu Terapii Zajęciowej „Tęcza" w Ostrowie Wielkopolskim oraz – po raz pierwszy – Kaliskiego Klubu „Amazonki".

Ponadto we współpracy ze Stowarzyszeniem Promocji Sztuki Łyżka Mleka, Izabela Fietkiewicz-Paszek zrealizowała cykl rozmów on-line pn. „Maria ma moc", w którym o życiu, twórczości i wyjątkowości autorki „Roty" opowiada poetka i regionalistka, Aneta Kolańczyk. W ramach obchodów Roku Marii Konopnickiej planowany jest także konkurs wiedzy o jej twórczości pn. „Maria w kratkę", który będzie skierowany do wszystkich czytelników MBP.

Festiwal Ludzie_Książki w Kaliszu i Poznaniu

MBP była partnerem polsko-norweskiego przedsięwzięcia „Festiwal Ludzie_Książki", koordynowanego przez Bibliotekę Raczyńskich w Poznaniu, w ramach którego asnykowska książnica przygotowała trzy literackie wydarzenia. W Bibliotece Głównej odbyły się warsztaty „Książka od kuchni", poświęcone pracy redaktora wydawnictwa z pisarzem oraz tekstem, które dla licealistów poprowadziła Monika Długa, dyrektorka z Wydawnictwa Poznańskiego, a jednocześnie redaktorka bloga God Save the Book. Uczniowie poznali tajniki pisania kryminału oraz know-how początkującego pisarza.

Przy wypełnionej po brzegi sali odbyło się spotkanie z Magdaleną Grzebałkowską, pisarką i reportażystką, autorką m.in. biografii Beksińskich, ks. Jana Twardowskiego i Krzysztofa Komedy. Laureatka wielu nagród chętnie ujawniała tajniki swego pisarskiego warsztatu oraz metody radzenia sobie z bogatym materiałem gromadzonym nie tylko w archiwach, ale także poprzez setki rozmów z ludźmi, świadkami opisywanych zdarzeń. Sporą część wieczoru wypełniły refleksje dotyczące wojny w ogóle, a w szczególności obecnej agresji Rosji na Ukrainę. Ich bazę stanowiły dwie książki Grzebałkowskiej: „1945. Wojna i pokój" z 2015 roku oraz najnowsza „Wojenka. O dzieciach, które dorosły bez ostrzeżenia".

Trzecim ważnym punktem Festiwalu Ludzie_Książki była wystawa okładek autorstwa polskich grafików, zaprojektowanych dla książek norweskich pisarzy. Znalazły się wśród nich m.in. charakterystyczne okładki skandynawskich kryminałów, a także mniej rozpoznawalne projekty młodych polskich grafików i graficzek: współpracującej z Wydawnictwem Smak Słowa Agnieszki Karmolińskiej, prace Tomasza Majewskiego dla Wydawnictwa Pauza czy nieoczywiste grafiki malarki Uli Pągowskiej.

Razem dla Ukrainy

W chwili wybuchu wojny MBP zaangażowała się w pomoc dla dzieci uchodźców z Ukrainy. Wraz z pierwszą falą emigrantów, którzy pojawili się w Kaliszu, w filiach bibliotecznych zorganizowano zbiórkę książeczek, gier, zabawek i artykułów papierniczych, które następnie przekazywano do odpowiednich organizacji. Przez pewien czas w hali sportowej, gdzie skupiono część uchodźców, bibliotekarki prowadziły zajęcia dla dzieci bądź otaczały je po prostu opieką. W kilku filiach MBP w witrynach pojawiły się znaki solidarności z narodem ukraińskim, co zaowocowało większą częstotliwością odwiedzin Ukraińców w naszych placówkach. W międzyczasie udało się wreszcie, a początkowo nie było to łatwe, kupić książki w języku ukraińskim oraz nawiązać kontakt z rodzinami ukraińskimi, które podarowały nam wydawnictwa dla dzieci i młodzieży z domowych zbiorów. Izabela Fietkiewicz-Paszek, autorka popularnego vloga poetyckiego „Krótka piłka", przygotowała specjalne wydanie swego programu, w którym rozmawiała z tłumaczką poezji ukraińskiej i prezentowała ukraińskie poetki, które wojenną traumę zapisały w wierszach. Aktywność Biblioteki została dostrzeżona przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu. Dofinansowanie pozwoliło stworzyć plan polsko-ukraińskich warsztatów integracyjnych. Podczas zajęć prezentowano wielojęzyczny i różnorodny księgozbiór, a także zachęcano dzieci i młodzież do korzystania z oferty kaliskiej biblioteki. Warsztatom edukacyjnym towarzyszyły zabawy integracyjne, podczas których wykorzystywano między innymi: kolorowe chusty animacyjne, piłki i klocki. W Filii nr 9 oraz w Parku Miejskim zorganizowano zajęcia poświęcone emocjom i sposobom radzenia sobie z nimi. Bazą do ich przeprowadzenia była książka pt. „Kolorowy potwór". Na zakończenie wakacji zaś odbyły się warsztaty „Ale draka! W bibliotece jest alpaka!", które cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem dzieci polskich i ukraińskich. Spotkanie w bibliotece z tymi sympatycznymi zwierzętami zaowocowało poszerzeniem grona stałych czytelników i większą liczbą wypożyczeń.

W najbliższym czasie planujemy atrakcyjne zajęcia na bazie książki „The Gruffalo", podczas których dzieci będą się wspólnie uczyły języka angielskiego. Odbędą się również warsztaty międzykulturowe z wykorzystaniem teatrzyku kamishibai. Szykujemy także warsztaty językowe i poetyckie z młodzieżą. O ich przeprowadzenie poprosimy zarówno studentów polonistyki, którzy mają już na swym koncie polsko-ukraińskie przedsięwzięcia, jak i literatów, którzy mają doświadczenie w prowadzeniu zajęć pobudzających językową kreatywność. Przeczuwamy, że tego typu praca z młodymi ludźmi z Polski i Ukrainy może przynieść dobre rezultaty. Po pierwsze - pogłębić językową refleksję, zmusić do skupienia na znaczeniowych niuansach, pod drugie - być naturalną w pewnym sensie platformą integracji młodych ludzi, po trzecie - zadziałać terapeutycznie poprzez próbę zamknięcia przeżyć związanych z wojną czy uchodźstwem w poetyckiej strofie.

Dla niepełnosprawnych

Poza cyklicznie odbywającym się konkursem plastycznym skierowanym do podopiecznych Warsztatów Terapii Zajęciowych, który koordynuje Filia nr 3, kaliska biblioteka zorganizowała w

minionym sezonie znacznie więcej przedsięwzięć z myślą o osobach niepełnosprawnych. Przede wszystkim zapewniono im dostęp do literatury ze zbiorów MBP poprzez usługę „Tom w dom", w ramach której bibliotekarze dostarczają książki na rowerach do wszystkich, którzy ze względu na stan zdrowia nie mogą osobiście odwiedzać biblioteki. Poszerzono księgozbiór o audiobooki oraz książki z większą czcionką, które zapewniają większy komfort czytania osobom z wadą wzroku. Nowoczesną formę zyskała także strona internetowa biblioteki, co pozwoliło na lepszą dostępność do treści osobom z dysfunkcją wzroku.

W Bibliotece Głównej zorganizowano niezwykłą ekspozycję „Granice barw", czyli intermedialną wystawę fotograficzną i spotkanie autorskie z Markiem Lapisem, który od lat podejmuje kluczowe tematy związane ze społeczeństwem i funkcjonowaniem w nim osób z niepełnosprawnościami. Tym razem twórca postanowił wniknąć w bardzo intymną oraz tajemną tkankę badań i zobaczyć barwy „oczami" niewidomych. Na projekt „Granice barw" składało się kilka części: wielkoformatowe wydruki, wideo, obiekty fotograficzne i sensoryczne. Podczas jego tworzenia autor współpracował ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci Niewidomych w Owińskach.

W Filii nr 5 zorganizowano wystawę obrazów Arkadiusza Cypriana, jednego z 27 malarzy malujących ustami w Polsce. Po niefortunnym skoku do wody, który miał miejsce trzydzieści lat temu, życie artysty całkowicie się zmieniło. Z malarstwa uczynił natomiast nie tylko pasję, ale i sposób na życie.

Z okazji Światowego Dnia Świadomości Autyzmu w Bibliotece Głównej powstała wystawa „Jestem jak TY". Poświęcona autyzmowi ekspozycja składała się z plakatów edukacyjnych oraz prac uczniów ze spektrum autyzmu ze Szkoły Podstawowej nr 18 w Kaliszu. Ponadto, przed biblioteką pojawiły się plansze z wizerunkami znanych osób z zespołem Aspergera, m.in.: fizyka Alberta Einsteina, piłkarza Lionela Messiego czy przedsiębiorcy Elona Muska. Wystawę zaprojektowali kierownik Biblioteki Głównej Arkadiusz Błaszczyk oraz nauczycielka SP 18 Aneta Jopek. Dzień Świadomości Autyzmu ma na celu podnoszenie społecznej świadomości, czyli wiedzy na temat autyzmu oraz podejmowanie działań zaspokajających szczególne potrzeby osób ze spektrum autyzmu. Ponadto bibliotekarze, studenci z Policealnego Studium Animatorów Kultury, podopieczni i nauczyciele SP nr 18 przystroili okolicę „pałacyku" niebieskimi ozdobami. Akcja miała tytuł „Wielki Błękit" i nawiązywała do barwy, która jest jednym z symboli autyzmu.

Kluby w Bibliotece

MBP jest miejscem spotkań dla miłośników zarówno rozmów o literaturze, jak i gier planszowych. Przy Filii nr 4 działa Dyskusyjny Klub Książki, który w 2021 roku w Kaliszu obchodził 5-lecie i ma już stałe grono klubowiczów. W minionym sezonie odbyło się kilkanaście spotkań w ramach DKK. Gry planszowe przeżywają obecnie prawdziwy renesans, dlatego MBP zainaugurowała w 2021 r. działalność dwóch klubów - CUBUS przy Filii nr 2 oraz SOLARIS w Bibliotece Głównej. Kluby gier planszowych organizują cotygodniowe spotkania, podczas których pojawiają się przedstawiciele różnych pokoleń kaliszan.

Programy, projekty, dofinansowania

W 2021 roku, w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025; Priorytet 1 - Poprawa oferty bibliotek publicznych, MBP otrzymała 23.750,00 złotych na zadanie „Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych". W 2022 roku MBP także została beneficjentem Programu Wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025" i otrzymała 22.500,00 złotych na realizację zadania „Dofinansowania dla bibliotek publicznych na zakup nowości wydawniczych oraz usługi zdalnego dostępu do książek w formatach e-booków i/lub audiobooków i/lub synchrobooków – Priorytet 1, Kierunek interwencji 1.1 w ramach NPRCz 2.0″.
MBP otrzymała dofinansowanie w wysokości 24.000,00 zł na zadanie „Śladami Fibigerów. Mobilna gra miejska" w ramach programu „Partnerstwo dla książki", realizowanego przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Instytut Książki). Celem projektu była promocja czytelnictwa oraz poszerzenie wiedzy kaliszan na temat fabryki fortepianów Calisia i jej założycieli. Projekt był adresowany zarówno do dzieci, młodzieży, jak i dorosłych, w tym seniorów 60+. Powstała mobilna gra na smartfony, zarówno w wersji terenowej, jak i online, oparta na książce *Dusza zaklęta w fortepianie* Elwiry Fibiger i wspomnieniach o jej wielopokoleniowej rodzinie – twórcach znanej na całym świecie fabryki fortepianów i pianin. Finał gry, organizowanej w ustanowionym przez Miasto Kalisz Roku Fibigerów, wzbogacony został o spotkanie z autorką książki. Premierowa rozgrywka była bardzo emocjonująca, a na mecie w parku stawiło się kilkadziesiąt grup z imponującymi wynikami. W premierze gry wzięło udział ponad 200 uczniów kaliskich szkół. Głównymi koordynatorami projektu byli Robert Kuciński, dyrektor Biblioteki oraz Monika Sobczak-Waliś, kierownik Działu Zbiorów Specjalnych, ale w przygotowanie i realizację premiery gry zaangażowany był niemal cały zespół asnykowskiej książnicy.
MBP otrzymała dofinansowanie w wysokości 15.843,00 zł na zadanie „TU RODZIŁA SIĘ NIEPODLEGŁOŚĆ – filmowy cykl dokumentalny", w ramach programu „FUNDUSZ PATRIOTYCZNY - EDYCJA 2021 WOLNOŚĆ PO POLSKU", realizowanego przez Instytut Dziedzictwa Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Jana Paderewskiego. Celem projektu było podniesienie świadomości kaliszan oraz turystów na temat wydarzeń związanych z odzyskaniem i odbudową państwowości polskiej ze szczególnym uwzględnieniem udziału kaliszan w I wojnie światowej oraz w wojnie polsko-bolszewickiej 1920 roku poprzez stworzenie cyklu filmów dokumentalnych, prezentowanych zarówno w Internecie, jak i Izbie Pamięci Szczypiorna. Powstały trzy części we współpracy z kaliskimi historykami. Premiera pierwszego odcinka wpisała się w kaliskie obchody Narodowego Święta Niepodległości i odbyła się w Akademii Kaliskiej. Filmy są teraz prezentowane dla zwiedzających Izbę Pamięci Szczypiorna w Filii nr 6 MBP.

Niekonwencjonalne akcje czytelnicze

MBP wielokrotnie zaskakiwała czytelników niekonwencjonalnymi sposobami na promocję książek i biblioteki. Zorganizowała m.in. sympatyczną akcję z okazji Dnia Zakochanych, podczas której pierwszym osobom wypożyczającym książki wręczano niespodziankę – list z wizerunkiem Adama Asnyka oraz miłosnym wierszem jego autorstwa. W wielu placówkach pojawiły się ponadto walentynkowe dekoracje i stoiska z książkami o romantycznej tematyce. Na profilu FB oraz TikToku Biblioteki opublikowano filmiki z książkami polecanymi specjalnie na 14 lutego.
MBP kontynuowała akcję „Pupile widziane mile", którą zachęca do przychodzenia do filii ze swoimi zwierzętami. MBP w Kaliszu stała się pionierem takiego rozwiązania w bibliotece i

zainspirowała tym wiele placówek w Polsce. To udogodnienie cieszy się coraz większym zainteresowaniem i odwiedzinami bibliotek podczas codziennych spacerów. Aby zyskać nowych czytelników i nagrodzić już stale odwiedzające nas psy, przygotowano sympatyczną akcję z okazji Międzynarodowego Dnia Psa. Na czworonogów czekały smaczki, a dla właścicieli, którzy jeszcze nie byli czytelnikami, możliwość założenia tego dnia karty bibliotecznej bezpłatnie.

On-line

MBP kontynuuje internetowe formy popularyzacji swych zbiorów oraz uczestnictwa w kulturze, wykorzystując stronę www, profil Facebook, Instagram, TikTok i kanał YouTube. Do cyklicznych form wirtualnych należały w minionym sezonie m. in.: „Lektury Michała" (o nowościach wydawniczych), „Krótka piłka" (o poezji), „Obrazem pisane" (o znanych ilustratorach książek), „Maria ma moc" (o Marii Konopnickiej) i „Pod lupą" (o ciekawych propozycjach z naszego księgozbioru). Popularną serią internetową stała się „Książka na każdą okazję", wiążąca poszczególne tytuły z „kartką z kalendarza". Dużym zainteresowaniem cieszył się także cykl „Jedz, gotuj, czytaj", promujący zdrowe żywienie przy pomocy przepisów z książek. Powstały także nagrania promujące stojaki rowerowe przy filiach, akcję „Odjazdowy Bibliotekarz" oraz wiele nagrań z przymrużeniem oka promujących księgozbiór MBP w niekonwencjonalny sposób z myślą o młodym czytelniku.

Jesień 2022

Ostatni kwartał tego roku będzie dla Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Kaliszu niezwykle intensywny. Rozpoczęła go kolejna edycja Narodowego Czytania, w ramach którego tym razem wszyscy oddali się lekturze „Ballad i romansów" Adama Mickiewicza. Na placu przy Baszcie Dorotce wybrzmiały najsłynniejsze wersy takie jak „Jedzą, piją, lulki palą", „Jakiż to chłopiec piękny i młody?", czy „Zbrodnia to niesłychana, pani zabija pana". Czternaście utworów odczytało ponad 30 osób: radni, nauczyciele, uczniowie, dziennikarze, społecznicy, przedstawiciele kaliskich instytucji miejskich oraz po prostu mieszkańcy naszego miasta. Wyjątkowa była także oprawa tego wydarzenia. Królowały białe suknie u pań, a u panów – kapelusze i lniane koszule. Bibliotekarki same przygotowywały swoje wianki podczas warsztatów prowadzonych przez Iwonę Kopeć z pracowni florystycznej Makosza, a swoją wiedzą dzieliły się z czytelniczkami i czytelnikami, którzy w sobotę odwiedzili biblioteczne stanowisko kwiatowe.
Na 30. edycję Europejskich Dni Dziedzictwa biblioteka przygotowała trzy wydarzenia: plenerową wystawę „Rodzina z Kalisza", nawiązującą do wielokulturowego charakteru naszego miasta, wykład pt. „Mieszczańskie historie", który wygłosiła Monika Sobczak-Waliś – regionalistka i historyczka oraz „Weekend z SAK-iem". Bogaty program prelekcji, warsztatów i punktów konsultacyjnych nawiązuje do idei powołanego w tym roku do życia Społecznego Archiwum Kaliszan. Gromadzone przez lata rodzinne archiwalia – zdaniem Moniki Sobczak-Waliś, pomysłodawczyni projektu - to najbardziej ulotny, a jednocześnie niezwykle cenny materiał źródłowy opowiadający nam nie tylko koleje losu poszczególnych osób czy rodzin, ale także, a może przede wszystkim, ilustrujący ich życie codzienne. W planach biblioteki znajduje się digitalizacja, a następnie umieszczenie materiałów na specjalnie utworzonej stronie internetowej www.zbioryspoleczne.pl, koordynowanej przez Centrum Archiwistyki Społecznej.

Najbliższe miesiące w Miejskiej Bibliotece Publicznej wypełnią nie tylko ciekawe wydarzenia kulturalne, ale także gruntowny remont Filii nr 1 przy ulicy Górnośląskiej, którą jest cieszącą się uznaniem placówką od ponad 60 lat.